

ପ୍ରେରଣା

ମାସିକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଇ-ପତ୍ରିକା

ନଭେମ୍ବର
୨୦୧୮

ଦ୍ଵିତୀୟ
ସଂସ୍କରଣ

ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା

ଲଳିତ କବି ଧ୍ରୁବ ଚରଣ ସ୍ଵାଇଁ

ପ୍ରେରଣା

ମାସିକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଇ-ପତ୍ରିକା

ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ଭାବନାର ମଧୁର ମିଳନ

ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା

ଲଳିତ କବି ଧ୍ରୁବ ଚରଣ ସ୍ଵାଇଁ
ଜହ୍ନିତଲଳା, ବାରଦା,
ଡେକାନାଳ

ସମ୍ପାଦକ

ଶ୍ରୀ ଦେବୀ ପ୍ରସାଦ ସ୍ଵାଇଁ
ଜହ୍ନିତଲଳା, ବାରଦା,
ଡେକାନାଳ

 8908279130

 8908279130

 emagazineprerana@gmail.com

 www.facebook.com/preranaodia/

ଉପକ୍ରମ

ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଦୁର୍ବଳତା ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ, କିଞ୍ଚିତ୍ ଜିଜ୍ଞାସା ନିଶ୍ଚୟ ଥିଲା । ଯେବେ କେବେବି ବାପାଙ୍କର ଲେଖା କିଛି ପଢ଼େ, ତାଙ୍କ ସୃଜନଶୀଳତା ଓ ସାହିତ୍ୟର ବୈଷ୍ଟ୍ୟ ଦେଖି ଅତି ବିସ୍ମିତ ଲାଗେ । ତାଙ୍କ ଲେଖା ପରି ସୁନ୍ଦର ସାହିତ୍ୟ, ଲୋକଲୋଚନରୁ ଅଦୃଷ୍ଟ ରହିଗଲା କେବଳ ସୁଯୋଗ ଏବଂ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଅଭାବରୁ । ତାଙ୍କ ପରି ଅନେକ ସାହିତ୍ୟ ସାଧକ ବଣମଲ୍ଲୀ ପରି ବଣରେ ପୁଚି ନିଜର ସୁଗନ୍ଧ ଚତୁର୍ପାର୍ଶ୍ଵରେ ପ୍ରସାରିତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଝଡ଼ି ଯାଉଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ସେହି ଲୁଚାୟିତ ତଥା ଅପ୍ରସଂଶିତ ସ୍ରଷ୍ଟା ମାନଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ଦେବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଅପ୍ରକାଶିତ ରଚନା ଗୁଡ଼ିକୁ ଲୋକ ଲୋଚନକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ଏକ ମାଧ୍ୟମ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା “ପ୍ରେରଣା” । ଯେକୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିରେବି, ନିର୍ଭୀକ ଭାବରେ ନିଜର କର୍ମ କରି ଚାଲିବା ପାଇଁ, ବାପାଙ୍କ ଠାରୁ ଯେଉଁ ପ୍ରେରଣା ମିଳିଥିଲା, ସେହି ପ୍ରେରଣାକୁ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରେମୀ ବନ୍ଧୁ ମାନଙ୍କ ସହ ପ୍ରସାର କରି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ନିଜର ସାମାନ୍ୟ ଅନୁଦାନ ଅର୍ପଣ କରିବା ପାଇଁ ହିଁ “ପ୍ରେରଣା”ର ସୃଷ୍ଟି ।

ଏହି ମାଧ୍ୟମଟି ଆପଣଙ୍କୁ ସାମାନ୍ୟତମ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପ୍ରଦାନ କଲେ ମୋର ଶ୍ରମ ସାର୍ଥକ ହେବା ଆଶାକରେ ।

ସମ୍ପାଦକ

ପ୍ରେରଣା

ମାସିକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଇ-ପତ୍ରିକା

ସହୃଦୟ ପାଠକ ପାଠିକା ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି...

ପ୍ରେରଣା ଇ-ପତ୍ରିକାକୁ ଶତ-ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ଭୁଲ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଆମେମାନେ ଚେଷ୍ଟିତ । ଯେହେତୁ ଏହା ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ଵ ସୃଷ୍ଟିର ଏକ ସଂକଳନ ମାତ୍ର, ସେମାନଙ୍କର ଭାବ ଏବଂ ସାହିତ୍ୟିକ ତୁଟିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ । ଆମେ କେବଳ ଭାଷାଗତ ଏବଂ ଶବ୍ଦଗତ ତୁଟିକୁ ସୁଧାରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରିଛୁ । ଏହି ସବୁ ସତ୍ତ୍ଵେ ଯଦି କିଛି ବ୍ୟାକରଣଗତ ତୁଟି ରହି ଯାଇଥାଏ ତେବେ ତାହା ସହୃଦୟ ପାଠକ ପାଠିକା ତଥା ବିଦଗ୍ଧ-ସାହିତ୍ୟ ସମୀକ୍ଷକମାନଙ୍କର ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନରୁ କଦାପି ଲୁଚି ରହି ପାରିବ ନାହିଁ, ତେଣୁ ସର୍ବାଦୌ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ତୁଟି ଜଣାଇଁ କ୍ଷମା ଭିକ୍ଷା କରୁଅଛୁ । ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ଯଦି ସେପରି କୌଣସି ଧର୍ମ ବହିଃସ୍ଫୁର୍ତ୍ତ ତଥା ବିରୋଧୀ ତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ ତେବେ ତାହା ଜଣାଇଲେ ତୁଟି ମାର୍ଜନା ପ୍ରତି ଯତ୍ନବାନ ହେବୁ ।

ବିଶେଷ କୃତଜ୍ଞତା

- ❖ ଶ୍ରୀ ବିଭୁଶ୍ରୀ ମିଶ୍ର, ଢେଙ୍କାନାଳ
- ❖ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ ସାଗର ମିଶ୍ର, ରଣପଣି, ଢେଙ୍କାନାଳ
- ❖ ଶ୍ରୀ ହୃଦୟାନନ୍ଦ ପଧାନ, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର
- ❖ ଶ୍ରୀ ଶଶିକାନ୍ତ ସାହୁ, ଜହ୍ନିତଲଳା, ଢେଙ୍କାନାଳ

ପ୍ରେରଣା ଇ-ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶନର ନିୟମାବଳୀ :

- ❖ ପ୍ରେରଣା ଇ-ପତ୍ରିକା ଏକ ମାସିକ ସଂସ୍କରଣ ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରିୟ ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନେ ପ୍ରତି ମାସରେ ପ୍ରକାଶଯୋଗ୍ୟ ନିଜସ୍ଵ ଲେଖା ପଠାଇ ପାରିବେ ।
- ❖ ପ୍ରକାଶନ ପାଇଁ ପ୍ରେରିତ ଲେଖା ଗୁଡ଼ିକର ନକଲକୁ ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନେ ନିଜ ପାଖରେ ସରଂକ୍ଷିତ କରି ରଖିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ । କାରଣ ଅମନୋନିତ ଲେଖା ଗୁଡ଼ିକ ଫେରସ୍ତ ହେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ।
- ❖ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରେରଣା ଇ-ପତ୍ରିକା ମୁଖ୍ୟତଃ ପଦ୍ୟ ଏବଂ ଗଦ୍ୟ ଏହି ଦୁଇଟି ବିଭାଗ କୁ ନେଇ ଗଠିତ ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରତି ସଂସ୍କରଣ ପାଇଁ ପ୍ରିୟ ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନେ ଅତିବେଶିରେ କେବଳ ଦୁଇଟି (ଗୋଟିଏ ଗଦ୍ୟ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ୟ) ଲେଖା ପଠାଇ ପାରିବେ ।
- ❖ ପ୍ରିୟ ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନେ ନିଜସ୍ଵ ଲେଖା ପଠାଇବା ପାଇଁ www.preranaodia.com ରେ ଉପଯୁକ୍ତ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହ ନିଜସ୍ଵ ଲେଖା ଅପ୍-ଲୋଡ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ❖ ପ୍ରତି ସଂସ୍କରଣ ପାଇଁ କେବଳ ଏହି ପଞ୍ଜୀକରଣ ଦ୍ଵାରା ଲେଖା ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । ସ୍ଵତରାଂ ପ୍ରତି ସଂସ୍କରଣ ପାଇଁ ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନେ ଲେଖାକୁ www.preranaodia.com ରେ ଅପ୍-ଲୋଡ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପଞ୍ଜୀକରଣ ସମୟରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲେ ଆମ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।
- ❖ ପ୍ରିୟ ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଫର୍ମ ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ନିଜସ୍ଵ ଲେଖାକୁ ଓଡ଼ିଆ ରେ ଲେଖି ପାରିବେ କିମ୍ବା କେବଳ ମାଇକ୍ରୋସଫ୍ଟ ୱାର୍ଡ ବା ପିଡ଼ିଏଫ୍ ଫାଇଲ ଦ୍ଵାରା ଲେଖା ଅପ୍-ଲୋଡ କରିପାରିବେ ।

- ❖ ଇ-ମେଲ କିମ୍ବା ସ୍ଵାଚ୍ଛାୟା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରେରିତ ଲେଖା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସହୃଦୟ ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନେ ଲେଖା ପଠାଇବା ପାଇଁ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ନକରିବା ପାଇଁ ବିଶେଷ ଅନୁରୋଧ ।
- ❖ ପ୍ରିୟ ଲେଖକ / ଲେଖିକା ମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଅନୁରୋଧ – ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପତ୍ରିକାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ପଠାଇଥିବା ଲେଖା “ପ୍ରେରଣା” କୁ ପଠାନ୍ତୁ ନାହିଁ କିମ୍ବା “ପ୍ରେରଣା” କୁ ପଠାଇଥିବା ଲେଖା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପତ୍ରିକାକୁ ପଠାନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ❖ ଲେଖା ଚୟନ କେବଳ ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଥାଏ । ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନେ ଏହା ଉପରେ କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ ରଖିପାରିବେ ନାହିଁ । ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ଧର୍ମ ବହିଷ୍କୃତ ତଥା ବିରୋଧୀ ତତ୍ତ୍ଵ ଉପରେ ଆଧାରିତ ନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ❖ ପ୍ରେରଣା ଇ-ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଲେଖା ତଥା ଏହାର ଖେବସାଇଟ ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଅନୁମତି ବିନା କୌଣସି ପତ୍ର-ପତ୍ରିକା ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ଅପରାଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । ସୁତରାଂ ଏଥି ନିମନ୍ତେ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଠାରୁ ଲିଖିତ ଅନୁମତି ଆବଶ୍ୟକ ।
- ❖ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ସମସ୍ତ ଲେଖା ଉତ୍ତମ ପ୍ରକାଶକ ଏବଂ ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନଙ୍କ ପାଖରେ ସର୍ବଦା ସରଂକ୍ଷିତ । ତେଣୁ ନିଜସ୍ଵ ଲେଖା କୁ ସୋସିଆଲ ମିଡ଼ିଆ/ନେଟୱାର୍କରେ ପ୍ରଚାର ଏବଂ ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ ସେୟାର୍ କରିବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ପ୍ରିୟ ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନଙ୍କର ଅଛି ।

ପ୍ରେରଣା ଇ-ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ସମସ୍ତ ଲେଖା, ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ଵ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବାରୁ ଯେକୌଣସି ବାଦାନୁବାଦ ପାଇଁ କେବଳ ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନେ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ରହିବେ । ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶକ, ସମ୍ପାଦକ କିମ୍ବା ପତ୍ରିକାର କୌଣସି ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ଵ ରହିବ ନାହିଁ ।

ସଂପାଦକୀୟ...

ପ୍ରିୟ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରେମୀ,

ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମର ସାର୍ଥକତା ତା’ର କର୍ମ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିରକୃତ ହୋଇଥାଏ । ପୁର୍ନଜନ୍ମବାଦ ମତ ଅନୁଶାରେ ବହୁ ଜନ୍ମର ପୁଣ୍ୟ ବଳରେ ମାନବ ଜନ୍ମ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଜନ୍ମରେ ମନୁଷ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି-ବିବେକ,ଭାବନା ଶକ୍ତି ଆଦି କିଛି ବିଶେଷ ଗୁଣର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥାଏ । ଯଦ୍ଵାରା ସେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଅଟେ । ଏହି ବିଶେଷ ଗୁଣର ସଦୁପଯୋଗ ଦ୍ଵାରା ତାର ମାନବ ଜନ୍ମର ସାର୍ଥକତା ପ୍ରତିପାଦିତ ହୋଇଥାଏ ।

କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାଜରେ ଏହାର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ପରିଦୃଷ୍ଟିତ ହୁଏ । ଆଜିର ମାନବ ଲୋଭଗ୍ରସ୍ତ, ହିଂସାଗ୍ରସ୍ତ ଓ ନିଶାଶକ୍ତ ହୋଇଯାଇଛି । ବାଟହୁଡ଼ି ଅବାଟର ଦ୍ଵାରଛ ହୋଇ, ଅବାଟକୁ ଆପଣେଇ ନେଇଛି । ବିବେକହୀନ ହୋଇ ନାନା ପାପ କର୍ମରେ ଲିପ୍ତ ରହୁଛି । ବିବେକହୀନ ମନୁଷ୍ୟ ପଶୁତୁଲ୍ୟ ବୋଲି ଶାସ୍ତ୍ରମତ ଅଛି । ତେଣୁ ଯଥାର୍ଥ ରେ କବି କହିଛନ୍ତି –

“ଶରୀରେ ନଥିଲେ ବିବେକ-ଜ୍ଞାନ-ମାନବିକତା ।
ପଶୁସଙ୍ଗେ ଗଣା ମନୁଷ୍ୟ ମନେରଖ ଏ କଥା ॥
ଦେଖ ଗାଈ ଭିଡ଼ି ଖାଉଛି ବସ୍ତା ପାଟିରୁ ଘାସ ।
ମାନବୀ ଶିଶୁକୁ ଖୁଆଏ ନିଜେ ରହି ଉପାସ ॥
ବାସ୍ତବ୍ୟ ମମତା ଅବଶ୍ୟ ଅଛି ପଶୁର ଠାରେ ।
ବିବେକ ଜ୍ଞାନର ଅଭାବ ରହି ଅଛି ତା’ ଠାରେ ॥”

(ବାଟ ଅବାଟ କବିତା ସଂକଳନରୁ ଉଦ୍ଧୃତ..)

ଯୁଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହ ସମାଜରେ ହିଂସା,ଚୋରୀ,ଅତ୍ୟାଚାର ଆଦି ଅନେକ ପାପକର୍ମର ମାତ୍ରା ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି । ନାରୀ ମାନେ ଆଜି ଅବହେଳିତ, ଅତ୍ୟାଚାରିତ ତଥା ନିଷ୍ଠେଶିତ । ଧନୀ ଆଉ ଗରିବ ମଧ୍ୟରେ ଆଜି ଅନେକ ଦୁରତ୍ଵ । ବିଜ୍ଞାନର ଦ୍ରୁତ ଅଗ୍ରଗତି ସାଙ୍ଗକୁ ବହୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସହଜସାଧ୍ୟ ଏବଂ ସମ୍ଭବପର ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଦୁରୁପଯୋଗ ଏବେ ବଡ଼ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ! ଯାହାକି ଭବିଷ୍ୟତରେ ମାନବ ସମାଜକୁ ଧ୍ଵଂସାଭିମୁଖୀ କରିବ, ଏଥିରେ ତିଳେମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ପରିଶେଷରେ ପରିବର୍ତ୍ତନବାଦ ଉପରେ ବିଶ୍ଵାସ ରଖୁଥିବା ମନୁଷ୍ୟ ନିଜେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାକୁ କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରେ । ନିଜେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅପେକ୍ଷା ସମାଜ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଅଧିକ ଆଶା ରଖୁଥାଏ । ଏଣୁ ସୁସ୍ଥ ସମାଜ ପାଇଁ ଯେ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ଏହାକୁ କେହି ଏତାଇ ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟକ ମନୁଷ୍ୟ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରତି ସଚେତନ ରହି ପରୋପକାର,ଲକ୍ଷ୍ମର ଭକ୍ତି,ପିତା-ମାତା ସେବା ଆଦି କର୍ମରେ ସର୍ବଦା ନିମଗ୍ନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଦ୍ଵାରା ମନୁଷ୍ୟର ଧାର୍ମିକ ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନର ବିକାଶ ଘଟେ । ଜୀବବନ୍ଧ,ନିଶା,କ୍ରୋଧ,ହିଂସା-ଇର୍ଷା,ଜାତିଭେଦ,ଚୋରୀ ଏବଂ ଅଂହକାର ଠାରୁ ନିଜକୁ ସର୍ବଦା ଦୂରରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମାନବ ଜନ୍ମ ଏକ ଦୁର୍ଲଭ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବାରୁ ତା’ର ସାର୍ଥକତା ପ୍ରତି ସର୍ବଦା ଯତ୍ନବାନ ହେବା ଉଚିତ୍ ।

ଆସନ୍ତୁ ସଭିଏଁ ନିଜେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ସମାଜର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଧାରାରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରିବା ।

ଦେବୀ ପ୍ରସାଦ ସ୍ଵାଇଁ
ସମ୍ପାଦକ

ସୂଚୀପତ୍ର

କ୍ର.ସଂ	ବିଷୟ	ଲେଖକ	ପୃଷ୍ଠା
୧.	ଶ୍ରୀରାମ ସ୍ତୋତ୍ରମ୍	ଲଳିତ କବି ଧ୍ରୁବ ଚରଣ ସ୍ଵାଇଁ	୧୧

ପଦ୍ୟ ବିଭାଗ

୨.	ଆକାଶ ପ୍ରତି	ଲଳିତ କବି ଧ୍ରୁବ ଚରଣ ସ୍ଵାଇଁ	୧୪
୩.	କ୍ଷତବିକ୍ଷତ ମାଆ	ଶୁଭ ରଞ୍ଜନ ପୃଷ୍ଟି	୧୭
୪.	ପ୍ରତାରଣା	ଅଶୋକ କୁମାର ଦାସ	୧୯
୫.	ଶେଷ ପ୍ରହର...	ସମ୍ମିତା ବେହେରା	୨୧
୬.	ମା' ତୁ ମମତାମୟୀ	ଅଲେଖା ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା	୨୩
୭.	ସପ୍ତଶଯ୍ୟା	ଲଳିତ କବି ଧ୍ରୁବ ଚରଣ ସ୍ଵାଇଁ	୨୫
୮.	ସ୍ଵପ୍ନ ନାୟିକା	ସୌମ୍ୟ ରଞ୍ଜନ ସ୍ଵାଇଁ	୨୭
୯.	ପରିବର୍ତ୍ତନର ସ୍ଵର ନାରୀ	କାଜଲ ସ୍ଵାଇଁ	୨୯
୧୦.	ବିଚିତ୍ର ଭଗବାନ	ହୃଦୟାନନ୍ଦ ପଧାନ	୩୨
୧୧.	ତୁମ ବିନା କେହି ନାହିଁ ସାହା	ସୁରେସ ଚନ୍ଦ୍ର ରାଉତ	୩୪
୧୨.	କିଛି ଅଭୁଲା ସ୍ମୃତି	ବିଶ୍ଵଜିତ ବରାଳ	୩୬
୧୩.	ଓଁ।ପ୍ରଭୁ ଆର୍ତ୍ତତ୍ରାଣା।ଓଁ	ଆର୍ତ୍ତତ୍ରାଣ ଖୁର୍ଡିଆ	୩୮
୧୪.	ଶ୍ଵଶାନ	ଲଳିତ କବି ଧ୍ରୁବ ଚରଣ ସ୍ଵାଇଁ	୩୯

କ୍ର.ସଂ

ବିଷୟ

ଲେଖକ

ପୃଷ୍ଠା

ଗଦ୍ୟ ବିଭାଗ

୧୪.	ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ତପୋଭଙ୍ଗ	ଲଳିତ କବି ଧ୍ରୁବ ଚରଣ ସ୍ଵାଇଁ	୪୪
୧୬.	କନ୍ୟା ରତ୍ନ	ରାଧାମୋହନ ମିଶ୍ର	୪୯
୧୭.	ଜୀବନ	ପୀତାମ୍ବର ମିଶ୍ର	୫୨
୧୮.	ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରା	ପ୍ରିୟଙ୍କା ସାହୁ	୫୫

ଶ୍ରୀରାମ ସ୍ତୋତ୍ରମ୍

ଲଳିତ କବି ଧ୍ରୁବ ଚରଣ ସ୍ଵାଇଁ

ରାମାଭି ରାମଂ ନନ୍ଦନାଭି ରାମଂ
ରାଜିବ ନେତ୍ରଂ ଦୁର୍ବାଦଳ ଶ୍ୟାମଂ ।
ଧାର୍ମିକଂ ବିପ୍ର- ପ୍ରୀୟଂ ସତ୍ୟସନ୍ନଂ
ସ୍ଵରାମି ରାମଂ ରଘୁକୁଳ ଚନ୍ଦ୍ରଂ ॥

କୌଶଲ୍ୟା ଗର୍ଭ- ସିନ୍ଧୁ ସମୁଦ୍ରବଂ
ଜନକ ସୂତା- କୁମୁଦ-ବାନ୍ଧବଂ ।
ସମୁଦ୍ର ବକ୍ଷେ କୃତଃ ସେତୁବନ୍ଧଂ
ସ୍ଵରାମି ରାମଂ ରଘୁକୁଳ ଚନ୍ଦ୍ରଂ ॥

ବୈମାତୃ ପ୍ରିୟଂ ପିତୃସତ୍ୟ ବ୍ରତଂ
ଭାତୃ-ବସ୍ତ୍ରଳଂ ପ୍ରଜାହିତ ରତଂ ।
ବାୟୁ ତନୁଜଂ ସେବିତଂ ଶ୍ରୀପଦଂ
ସ୍ଵରାମି ରାମଂ ରଘୁକୁଳ ଚନ୍ଦ୍ରଂ ॥

କରୁଣା ସିନ୍ଧୁ କଳିମଳ ହରଂ
ଦନ୍ତୁଜ ବୈରୀ ଶର ଚାପଧରଂ ।
ସମୁଦ୍ରେଦନ କୃତଃ ଦଶକନ୍ଧଂ
ସ୍ଵରାମି ରାମଂ ରଘୁକୁଳ ଚନ୍ଦ୍ରଂ ॥

ବଙ୍କଳ ବାସଃ ଜଟା ଜୁଟଧାରୀ
ଯଜ୍ଞ ରକ୍ଷକଂ ମୁନିମନ ହାରୀ ।
ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରୂପଂ ନମେ ରାମଭଦ୍ରଂ
ସ୍ଵରାମି ରାମଂ ରଘୁକୁଳ ଚନ୍ଦ୍ରଂ ॥

ଜହ୍ନିତଈଳା, ଢେଙ୍କାନାଳ

ପଦ୍ୟ ବିଭାଗ

ଆକାଶ ପ୍ରତି

ଲଳିତ କବି ଧ୍ରୁବ ଚରଣ ସ୍ଵାଇଁ

ଅନନ୍ତ ନୀଳିମାମୟ ହେ ମହା ଆକାଶ
ମହାଭାବ ଉପୁଜଇ ଦେଖୁ ତୋତେ ମନେ ।
ସୃଷ୍ଟିର ହୁଅଇ ଯେବେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ
ତୋ ଶାଶ୍ଵତ ତନୁ ବିଭୁ ଗଢ଼ିଲେ କେସନେ ॥

ନିଶିଦ ବ୍ରହ୍ମରୁ ଜାତ ଶବ୍ଦମୟ ବ୍ରହ୍ମ-
ହେ ମହାତେଜସ୍ଵୀ ନଭଃ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ତନୁ ।
ତାରିବାକୁ ଅବହେଳେ ତୁହି ଏକ କ୍ଷମ
ଏ ଭବ ତାପିତ ଜୀବେ ତ୍ରୀତାପ କଷଣୁ ॥

ଅସଂଖ୍ୟ ନକ୍ଷେତ୍ରରାଜି ରତ୍ନହାର ସମ
ଉଜ୍ଜ୍ଵଳନ୍ତି ଦିବାନିଶି ତୋ ବିଶାଳ ବକ୍ଷ ।
ଦେଖନ୍ତି ମାନବଲୀଳା ବିସ୍ଫାରି ନୟନ
ଶାଶ୍ଵତ ଅମର ଆତ୍ମା ପରାୟେ ପ୍ରତକ୍ଷ ॥

ନିବିଡ଼ ତମସାଚ୍ଛନ୍ନ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଶ ପୁର
କରୁଣା-ଜ୍ୟୋତିଃରେ ତୋର ହୁଏ ଉଭାସିତ ।
ନିମିଷ ମାତ୍ରକେ ହେଲେ ଅନୁଗ୍ରହ ଦୂର
ଭୀମ ଅକ୍ଷୟେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇବ ନାଶିତ ॥

ତୋ ନୀଳ ସାଗର-ବନ୍ଧେ ମହାନନ୍ଦ ମନେ
ଦିବା ନିଶି ସଂଚରଇ ସମୀର-ତରଙ୍ଗ ।
ଉତ୍ତାଳ ଲହରୀ ସମ ଭୀମ-ପ୍ରଭଞ୍ଜନେ
ପ୍ରକମ୍ପିତ ହୁଏ ଭବ-ତରଣୀର ଅଙ୍ଗ ॥

କ୍ଷୀରାବଧୁ ଶାୟିତ ବିଷ୍ଣୁ ନୀଳ କଳେବର
ପ୍ରକ୍ଷାଳନ୍ତି ଯଥା ଉର୍ମି-ସାଗର ଦୁଲୀଳୀ ।
ସୁନିର୍ମଳ ଜଳେ ତଥା ତୋତେ ନୀଳାମ୍ବର
ପ୍ରକ୍ଷାଳନ୍ତି ପ୍ରେମମୟୀ କାଦମ୍ବିନୀବାଳୀ ॥

ଅସଂଖ୍ୟ ନୟନାତୀତ ନିହାରିକା ଶ୍ରେଣୀ
କୁମାରୀ ପ୍ରାୟେ କ୍ରୀଡ଼ନ୍ତି ତୋ ନିଭୃତ କୋଳେ ।
କନ୍ୟା-ସ୍ଵଭାବ ସୁଲଭ ଆଦର୍ଶକୁ ଘେନି
କ୍ରିତାନତ ଚାରୁମୁଖ ଦେଖାନ୍ତି ନିରୋଳେ ॥

ଚନ୍ଦ୍ରାଲୋକେ ଉଦ୍ଭାସିତ ଧରଣୀ-ତଳପ
ତୋ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଛବି ଦେଖୁ ପ୍ରେମ ଅନୁଭବେ ।
ସୁବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ରତ୍ନମୟ ଚାରୁ ଚନ୍ଦ୍ରାତପ-
ବିବନ୍ଧ ଯେସନ ତୁଙ୍ଗ ଦିଗ୍‌ବଳୟ-ସ୍ତମ୍ଭେ ॥

ତୋ ଶ୍ୟାମଳ ଅଙ୍ଗେ ଭୀମକାନ୍ତ ଜଳଧର
ବିଳସଇ ଯେବେ ବଜ୍ର ଗନ୍ଧୀର ଗର୍ଜନେ ।
ବିଦ୍ୟୁତ ତ୍ରାସିତ-ଅଜହାସେ ଭୟଙ୍କର
ମହାଭୟ ଉପୁଜଇ ପାର୍ଥବ ଜୀବନେ ॥

ଚାରୁ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ-ମାଳା ଲମ୍ବାଇ ତୋ ଗଳେ
ହସେ ଯେବେ ଅସ୍ତାଚଳେ ଦେଖୁ ତୋତେ ରବି ।
ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ସୁଷମାତାଳେ ବାରୁଣୀ ମଣ୍ଡଳେ
ତପ୍ତ ଜୟ ନଦ ସମ ଆଜି ରକ୍ତଛବି ॥

ପ୍ରଭାତେ ପ୍ରଦୋଷେ ମୁକ୍ତ ବିହଙ୍ଗମ କୁଳେ
ବିହରି କରନ୍ତି ନିତ୍ୟ ତୋପୁର ଚହଳ ।
ସାଦରେ ସେନେହେ ବନ୍ଧେ ଘେନି ପ୍ରେମାକୁଳେ
ତୋଷୁଥାଉ ନୀଳାମ୍ବର ସକଳ ଅନ୍ତର ॥

ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଧରେ ତୋ ଅନନ୍ତ ଗର୍ଭେ
ଅପାର ମହିମା ତୋର ବର୍ଣ୍ଣିବ କେ କହ ?
ତୋ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଗର୍ଭୁଁ ନିତ୍ୟ ଜାତ ହୋଇ ସର୍ବେ
ଅନ୍ତମେ ନିଅନ୍ତି ପୁଣି ସେ ଗର୍ଭେ ଆଶ୍ରୟ ॥

ଜହ୍ନିତଲଳା, ଢେଙ୍କାନାଳ

କ୍ଷତବିକ୍ଷତ ମାଆ

ଶୁଭ ରଞ୍ଜନ ପୃଷ୍ଠି

କ୍ଷତବିକ୍ଷତ ମୋ ମାଆର ଶରୀର
କଳୁଷିତ କିଛି ସନ୍ତାନ ପାଇଁ ।
ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ପୂଜନ୍ତି ଧୂପ ଦୀପ ଦେଇ
ଜୀବନ୍ତକୁ ଚିକେ ସମ୍ମାନ ନାହିଁ ॥

ଦୁର୍ଘର୍ମୀର ଦୁଷ୍ଟ ଦୁରାଚାର ପାଇଁ
ମାଆର ପଣତ ଯାଇଛି ଭିଜି ।
ପୀଡ଼ିତାଟେ ଆଜି ପାଗଳିନୀ ପ୍ରାୟ
ଜୀବନଟା ଯାହା ଲାଗିଛି ବାଜି ॥

ମୂର୍ତ୍ତି ସିନା କେବେ କଥା କହେନାହିଁ
କଥା କହେ ରକ୍ତ ମାଂସ ଶରୀର ।
ମୂର୍ତ୍ତି ପାଇଁ ଯଦି ଏତେ ଭାବାବେଗ
ବାସ୍ତବକୁ କାହିଁ ଏ ଅତ୍ୟାଚାର ॥

ନାରୀତ ଜନନୀ ନାରୀତ ଭଗିନୀ
ନାରୀ ବିନା ନାହିଁ ସୃଷ୍ଟିର ସୃଷ୍ଟି ।
ସୃଷ୍ଟିକାରକୁ ବି ପଚାରି ବୁଝିବ
ନାରୀ କରୁଣାର ଅକ୍ଷୟ ବୃଷ୍ଟି ॥

ନାଦିଆ ରୁ ବଳି ନର୍ଦ୍ଦମା ଯନ୍ତ୍ରଣା
ନିତି ଖବରରେ ନୂଆ ଘଟଣା ।
ନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାତ ସଂଖ୍ୟାରେ ସୀମିତ
ନିତି ହୁଏ କେତେ ସପନ ତୁନା ॥

ରାମ ଚରିତ୍ରରୁ ପୁରୁଷର ଧର୍ମ
ଚିକିଏ ବି ଶିଖି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।
ଆଜିବି ଗୃହରେ କାନ୍ଦୁଚି ଗୃହିଣୀ
ଲୁଚିଲୁଚି ମୁଣ୍ଡେ ଓଢଣା ଦେଇ ॥

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବି ଦିନେ ଶିରି ରଖୁଥିଲେ
ଦ୍ରୌପଦୀକୁ କୋଟି ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧେଇ ।
ସେ ଭାରତ ବର୍ଷେ ବିଳାପେ ନାରୀଟେ
ଗଣତନ୍ତ୍ର ତାକୁ ଦିଏ ଭଣ୍ଡେଇ ॥

ସଂସ୍କୃତିର ଦେଶ ସଂସ୍କାର ଭୁଲିଛି
ପ୍ରସିଦ୍ଧି କିଛିଟା ନର ରାକ୍ଷସ ।
ନାରୀକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ନ ଶିଖିଲେ
ଲକ୍ଷ୍ମୀଛଡ଼ା ହେବ ଭାରତ ଦେଶ ॥

ଗୋପାଳପୁର, କଟକ

ପ୍ରତାରଣା

ଅଶୋକ କୁମାର ଦାସ

ଦେଇପାରିଲିନି ମଥାରେ ଓଡ଼ଣି
ହାତ କୁ ଦିପଟ ଶଙ୍ଖା
ପ୍ରେମ ଯଦି ମୋର ହେଇଥିବ ସତ
ଆର ଜନମେ ହେବଲୋ ଦେଖା...

ଯେଉଁ ସମ୍ପର୍କ କୁ ସଜେଇ ଥିଲି ମୁଁ
ମୋ ପ୍ରେମର ପରଶ ଦେଇ
ସେଇ ସବୁ ଆଜି ତୁନା ହେଇଯାଏ
ପ୍ରିୟା ତୋ ପ୍ରତାରଣା ପାଇଁ...

ତୁ ସିନା ଭୁଲିଲୁ ମୋତେ କଥା ଦେଇ
ହେଲେ ମୁଁ ଭୁଲି ପାରିଲି ନାହିଁ
ଥୁବା ଯାଏଁ ଏଇ ଜୀବନ ମୋର ଲୋ
ରହିବି ତୋ ବାଟ ଚାହିଁ...

କହି ଯାଇଥିଲୁ ଯେଉଁ କଥା ପ୍ରିୟା
ସେକଥା ପଡ଼ୁଛି ମନେ
କେବେ ହସି ଦିଏ କେବେ ଲୁହ ଝରେ
ରାତିର ଏକାନ୍ତ ବନେ...

ଜୀବନରେ ଥିଲା ଯେତେ ଆଶା, ଅଭିଳାଷା
ସେ ସବୁ ରହିଲା ନାହିଁ
ଯେତେ ଥର ପ୍ରିୟା ପଲକ ବୁଜିଲେ
ତୋ ଚାନ୍ଦ ମୁହଁ ଦିଶୁଥାଉ...

ପିପିଲି, ପୁରୀ

ଶେଷ ପ୍ରହର...

ସମ୍ପ୍ଳିତା ବେହେରା

ଏଇ ତ ରାତିର ଶେଷ ପ୍ରହର
ଫୁଲ ଫୁଟିବାର ବେଳ
ସଦ୍ୟ ଫୁଟା ଶେଫାଳୀ ବାସ୍ନାରେ
ମହକି ଯାଏ ମୋ ଅଗଣା...

ସବୁଦିନ ପରି ଆଜି ବି
ଯବନିକା ପଡ଼ିଲା ଏକ
ତନ୍ଦ୍ରା ବିଜଡ଼ିତ ରାତି ର...

ତଥାପି ଆଖି କୁ ନିଦ ଆସେନି
କାହିଁ କେତେ ବେହିସାବ ଫଗୁଣ
ଆସି ଫେରି ଗଲେଣି..

ସାମୁଦ୍ରିକ ଝଡ଼ ବି
ମୋତେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟତଃ କରିପାରିନି
ସମୟ ସତେ ଯେମିତି ହାରି ଯାଇଛି...

ଗୋଟେ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ବିରତି ନଥାଏ
ତୁମ ମାୟା ସ୍ଫୁଟିରୁ...
ଚାତକର ମନ ନେଇ ବଞ୍ଚିଛି ଯାହା
ଶେଷ ତୃଷ୍ଣା ମେଣ୍ଟିଯିବ
ତୁମ ସହ ଅନ୍ତିମ ମିଳନରେ...

ଅନୁତ ଯୁଗର ଅଭିମାନ ଅପସରି ଯିବ
ତୁମ ଆଗମନରେ....

ଯୁଗ ଯୁଗର ପ୍ରତୀକ୍ଷା ବିଦାୟ ମାଗୁଥିବେ
ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସକାଳରେ ଅରୁଣର ଆଭା
ପୂର୍ବାକାଶକୁ ଲୋହିତ ବର୍ଣ୍ଣରେ ସଜେଇ ଥିବ...

ଆଉ ମୁଁ ଫେରି ଯାଉଥିବି
ନ ଥିବ କିଛି ଅବଶୋଷ କି ଅଭିଳାଷା
ଲୁହ ଅନୁରୋଧ ଜୁଇ ରେ ଥାକ କରି
ଅଫେରା ଦେଶର ବାଟୋଇ ଟେ ହୋଇ....

ସୋଲାର, ଛତିଆ, ଯାଜପୁର

ମା' ତୁ ମମତାମୟୀ

ଅଲେଖ ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା

ମା' ସ୍ନେହର ତୁ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି
ମମତାର ତୁହି ଅମୃତ ଭଣ୍ଡାର କୋଳରେ ତୋ ସ୍ଵର୍ଗ ଶାନ୍ତି
ତୋର ପାଦ ଧୋଇ ଦେଲେ ପାଇ,
ଗଙ୍ଗା ଜଳ ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ
ତୋ ଆଶିର୍ବାଦ ମୋ ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର,
ବିଜୟ ତୋ ମିଠା ଭକ୍ତି ॥୧

ମା' ଚିରା ପଶତଟି ତୋର
ପତିତପାବନ ମୋର ,
ହାତ ରକ୍ଷା ତୋ ଶାଗ-ପଖାଳ
ପଞ୍ଚାମୃତ ତୁ ଲାଗେ ମଧୁର
କଅଁଳ ସ୍ଵରରେ ମା' ଡାକି ଦେଲେ,
ସବୁ ରାଗ ତୋର ଶାନ୍ତି ॥୨

ଯେବେ ବିଷାଦରେ ଥାଏ ମୁହିଁ
ତୋ ହାତ ମୋ କପାଳେ ଥୋଇ ,
ଧୀରେ ଆଉଁସି ନେଉ ବୁଲେଇ
ଧନ ବୋଲି ଡାକି ଦେଉ ତୁହି
ଶୂନ୍ୟ ହୃଦୟ ମୋ ପୁଣି ହୋଇଯାଏ,
ଚିନ୍ତା ହୋଇଯାଏ କିର୍ତ୍ତୀ ॥୩

ସବୁ ଦୋଷ ମୋର ଢାଳି ଦେଉ
ମାଟି ପରି ସବୁ ସହିଯାଉ ,
ତୁ ହିଁ କେବଳ ଏକା ଦେଇ ପାରୁ ନିସ୍ଵାର୍ଥ ଅମୂଳ ପ୍ରୀତି
କୋଟି କୋଟି ଦଣ୍ଡବତ ତୋ ପାଦରେ ,
କୋଟି କୋଟି ମୋ ବିନତୀ
ମା' ସ୍ନେହର ତୁ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ॥ ୪

ଅଜାରବନ୍ଧ, ଅନୁଗୋଳ

ସପ୍ତଶଯ୍ୟା

ଲଳିତ କବି ଧ୍ରୁବ ଚରଣ ସ୍ଵାଇଁ

(ସପ୍ତଶଯ୍ୟା କାବ୍ୟରୁ ଉଦ୍ଘୃତ)

ଛନ୍ଦହୀନ-ଗନ୍ଧହୀନ-ରସଶୂନ୍ୟ
ସାହିତ୍ୟ-କାନନେ କବିତା-କୁସୁମ ।
ଭୂଷଣ ବିହୀନା ନଗ୍ନ-ବିବସନା
କବିତା-ରୂପସୀ ଭୋଗେ ନୀର୍ଯ୍ୟାତନା ॥

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ-ଗଗନ-ଭାସ୍କର
ଥୁଲେ ଯେ ପ୍ରତିଭାବନ୍ତ ଉର୍ଜ୍ଜ୍ଵଳ ।
ଜରାଜିର୍ଣ୍ଣ-ଶ୍ଵାପତର୍ଣ-ଅବୟବ
ବହିଷ୍କୃତ କବି-ଅମର-ଗୌରବ(୧) ॥

ହେ ବିଦଗ୍ଧ କବି ! ସାହିତ୍ୟ-ରସିକ
ମ୍ରିୟମାଣ ତବ ଜୀବନ-ପ୍ରଦୀପ ।
ସଂଗ୍ରାମାନ୍ତେ ବୀର-ଅବସନ୍ନ ତନ୍ତୁ-
ଦେଖ୍ ମହା କ୍ଷୋଭ ଉପୁଜେ ମୋ ମନୁ ॥

ନାହାନ୍ତି ଉତ୍କଳେ ଜ୍ଞାନୀ-ବୁଧନର
କରିବାକୁ ତୁମ୍ଭ ଗୁଣକୁ ଆଦର ।
ନାହାନ୍ତି ରାଜେନ୍ଦ୍ର-ଗୁଣୀ ଗୁଣଗ୍ରାହୀ
ଦେବାକୁ ଉପାଧି ତୁମ୍ଭ ଗୁଣ ଗାଇ(୨) ॥

(୧) ଉତ୍କଳେ ସବୁଜ-ସାହିତ୍ୟର ଦୀପ୍ତିମାନ ପ୍ରତିଭାକବି ରାଧାମୋହନ ଗଡ଼ନାୟକଙ୍କ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଅବସ୍ଥାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି ।

(୨) ବୃଦ୍ଧକବିଙ୍କୁ ଛାଇରୁ ଖରାକୁ, ଖରାରୁ ଛାଇକୁ ନେଉଛନ୍ତି । ତଥାପି ଉପାଧିଟିଏ ଦିଆଯାଇନାହିଁ ।

ସମାଜରେ ଆଜି ଏହି କୁସଂସ୍କାର
ଜୀବିତ ପିତାଙ୍କୁ ନକରି ସତ୍କାର ।
ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଦେଉଛନ୍ତି ପିଣ୍ଡଦାନ
ଗୁଣୀଜନେ ତଥା ନ ମିଳେ ସମ୍ମାନ ॥

ଉତ୍କଳ ପ୍ରକୃତି-ରମାଙ୍କ ନିବାସ
ହୋଇଅଛି ଆଜି ଅବହେଳେ ନାଶ ।
ଶ୍ୟାମ ବନଭୂମି ଶିଖରୀ-ଶିଖର
ହୋଇଅଛି ଶିଳା-ସେବିତ ଚାଙ୍ଗର ॥

ଯହିଁ ଥିଲା ଘନ ସହକାର ବନ
ହୋଇଛି ସେ ସ୍ଥାନ ତପ୍ତ-ମରୁସମ ।
ଯହିଁ ଥିଲା ସ୍ଵଚ୍ଛ-ଶୀତଳ ନିର୍ଝର
ହୋଇଛି ସେ ସ୍ଥାନ ନିର୍ଜୀବ-ନିର୍ଜଳ ॥

ବସ୍ତ୍ରବାଦେ ଦେଇ ମାନବ ଗୁରୁତ୍ଵ
ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ଦେଖାଏ ପ୍ରଭୁତ୍ଵ ।
କଟାଯାଇ ବହୁ ଅରଣ୍ୟାନି ମାନ
ଗଠନ ହୋଇଛି ଶିଳ୍ପ-ଅନୁଷ୍ଠାନ ॥

ଜଳବାୟୁ ହୋଇଅଛି ପ୍ରଦୂଷିତ
ନାନାରୋଗେ ତେଣୁ ଜୀବନ-ଯନ୍ତ୍ରିତ ।
ବାସ୍ତବ ପ୍ରକୃତି ହେବାରୁ ବିଷାକ୍ତ(୩)
ମାନବାୟୁ ତେଣୁ ହୋଇଛି ଅଶାନ୍ତ ॥

(୩) ମୂଳ ପ୍ରକୃତି ୮ ପ୍ରକାର ଯଥା-ପଞ୍ଚଭୂତ ଓ ମନ; ବୁଦ୍ଧି; ଅହଙ୍କାର । ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଅହଙ୍କାର ପ୍ରଦୂଷିତ ହେବାରୁ ସମାଜରେ
ବିଶୃଙ୍ଖଳା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ଜହ୍ନିତଇଳା, ଦେକାନାଳ

ସ୍ଵପ୍ନ ନାୟିକା

ସୌମ୍ୟ ରଞ୍ଜନ ସ୍ଵାଇଁ

ସ୍ଵପ୍ନ ର ନାୟିକା ମୋର ଆଗୋ ଅନାମିକା
ସପନରେ ଆସି ପୁଣି ଯାଅ ତୁମେ ଫେରି,
ସ୍ଵପ୍ନ ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ମୁଁ ହୋଇଯାଏ ଏକା
ସକାଳ ରୁ ସଞ୍ଜ ଯାଏଁ ହେଉଥାଏ ଝୁରି ॥

ନୀରବ ରାତ୍ରିର ଅନ୍ଧକାର ଛାଡ଼ି ଚିରି
ପାଦ ଚିପି ଚିପି ଆସ ମୋରି ପାଖରେ ,
ଓଠ ଥାଏ ତୁନି କଥା କହେ ନୀରବତା
ମତୁଆଲା ରାତି ନିଶା ଚଢ଼େ ଧୀରେ ଧୀରେ ॥

ବାରି ହୋଇ ପଡ଼ୁଥାଏ ନିଶ୍ଵାସ ର ତାତି
ଶେଫାଳି ସୁଗନ୍ଧ ପବନରେ ଭାସି ଆସେ ,
ବତୁଥାଏ ଧୀରେ ଧୀରେ ରାତିର ବୟସ
ବାଦଲ ଫାଙ୍କରୁ ଜହ୍ନ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହସେ ॥

ତୁମରି ସ୍ଵର୍ଗରେ ମୃଦୁ ଶିହରଣ ଖେଳିଯାଏ
ଦେହେ ମନେ ନିଆଁ ଖାଲି ନୀରବେ କୁହୁଲେ,
ମିଳନର ଫଗୁ ରଙ୍ଗ ଦେହେ ବୋଲିହୋଇ
ହଯାଏ ନିଜକୁ ତୁମ ଘନକେଶ ଆତୁଆଲେ ॥

ପ୍ରିୟା ତୁମେ ସାଜିଥାଅ ପ୍ରୀତିଭରା ନଈ
ମୁଁ ତୃଷ୍ଣାତୁର ପାଗଳ ପ୍ରେମିକ ଚିଏ ,
ପ୍ରୀତି ମଧୁସୁଧା ତୁମ ପାନ କରିବାକୁ
ସବୁ ସୀମାରେଖା ଭୁଲି କୂଳ ଲଂଘୁଥାଏ ॥

ପାହିବାକୁ ନିଶି ଆଉ ସମୟ ଅଳପ
ଲୁଚିଲାଣି ଜହ୍ନ ହସିଲାଣି କୁଆଁତାରା ,
ତୁମେ ଫେରି ଯିବାର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଆସନ୍ନ ପରାୟ
ନୟନ ଯୁଗଳ ମୋ ବିରହ ଅଶ୍ରୁରେ ଭରା ॥

ଶେଫାଳି ପରି ତୁମେ ତ ଆସି ଚାଲିଯାଅ
ତୁମ ପ୍ରେମର ମହକ କେବେ ମନୁ ଲିଭେନାହିଁ ,
ଆଜିବସେ ପ୍ରତିଛବି କଷ୍ଟନା ର ତୁଳୀ ଧରି
ହେଲେ ନିତି ଆସ ତୁମେ
ମୋ ସ୍ଵପ୍ନ ର ନାୟିକା ହୋଇ ॥

ବରୀ,ଯାଜପୁର

ପରିବର୍ତ୍ତନର ସ୍ଵର ନାରୀ

କାଜଲ ସ୍ଵାଇଁ

ନାରୀ

କେବେ ତୁମେ ନୈବେଦ୍ୟ ର ଥାଳି

କେବେ ପ୍ରୀତିର ଆଞ୍ଜୁଳି

କେବେ ସକାଳ ଆଳତି

ପୁଣି ସଞ୍ଜର ସଳିତା,

କେବେ ତୁମେ ଜାୟା

କେବେ ଯେ ଜନନୀ

ଅନୁଦାତ୍ରୀ ତୁମେ ପୁଣି

ଦଶଭୁଜା ମାତା ।।

କେବେ ହରିନିଅ ସବୁ ଦୁଃଖ

କ୍ଳେଶ ଯନ୍ତ୍ରଣା କୁ

ଛାଡ଼ି ତଳେ ଚାପିରଖୁ

ଯନ୍ତ୍ରଣା ର କୋହ ,

ବକ୍ଷରୁ ନିଗାଡ଼ି ତୁମ ଅମୃତ ର ଧାରା

ସନ୍ତାନ ର କ୍ଷୁଧା ତୁମେ

ଦୂର କରିନିଅ ।।

ଆଦରରେ ଅନ୍ୟ ମୁଖେ
ଫୁଟାଇ ପାର ତୁମେ ହସ
ସେ ହସରେ କାଳେ ତୁମ
ପେଟ ଯାଏ ପୁରି ,
ଅନ୍ୟର ଖୁସିରେ ତୁମେ
ବିଭୋର ସଂଗୀତ ଗାଅ
ସବୁ ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣା କୁ
ଯାଅ ତୁମେ ଭୁଲି ।।

ହେଲେ ...

ଆଜି ଏକି ପରିବର୍ତ୍ତନ ତୁମର
ସ୍ଵାର୍ଥ ର ମଦିରା ପିଇ
ଚିହ୍ନି ପାରୁନ ନିଜକୁ
ପହିଲି ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ଦେଖିବା ଆଗରୁ
ହତ୍ୟା କର ନିଷ୍ଠାପ କନ୍ୟା ଭୃଣଟିକୁ ,
ଯୌତୁକ ଲୋଭରେ ଜାଳ
ପୁତ୍ରବଧୁ ଜୁଇ
ନଗ୍ନତା ପଛରେ ତୁମେ କାହିଁକି ଧାଇଁଚ
ବୃଥା ଆଧୁନିକତା ର ମୋହେ ଛନ୍ଦି ହୋଇ ।।

ନାରୀ ତୁମେ ଜାଗ୍ରତ ହୁଅ
ମାତା ସୀତା ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କ
ଆଦର୍ଶ କୋଳେଇ ନେଇ
ସମାଜକୁ କରିଦିଅ ଶାନ୍ତ କମନୀୟ,
ତୁମେ କଣ ଦେଖୁ ପାରୁନାହିଁ
ସମାଜର ଯେତେସବୁ ଅନୀତି ଦୁର୍ନୀତି
ଲାଞ୍ଚ ମିଛ ଅନ୍ୟାୟର
ଅଳକ୍ଷୁ ମହଲେ
ଶକୁନି ମେଲି ବସିଛି ମାୟା ପଶାକାଠି ॥

ସରଳ ନିରୀହ ମରେ ସବୁ ସମୟରେ
ଡରି ମରି କଟେ ତାର ପ୍ରତିଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ
ହେଇ ଦେଖ ଆସିଲାଣି ମୃତ୍ୟୁ
ପ୍ରତିରୋଧ କର ମା' ସବୁ ଅନ୍ୟାୟ କୁ
ପୁଣି ଉଡ଼ାଅ ମା'
ତୁମ ବିଜୟ ନେତ କୁ
ରହିଥାଉ କାଳେ କାଳେ ତୁମ ଯଶ ॥

ଡେଲାଙ୍ଗ, ପୁରୀ

ବିଚିତ୍ର ଭଗବାନ

ହୃଦୟାନନ୍ଦ ପଧାନ

ଦେବତା ଖୋଜିଲି ଚାରି ଦିଗେ
ଦେଖିଲିଶି ଗୋଟିଏ ବି ମୂର୍ତ୍ତି
ମନ୍ଦିର ଅଛି ସତ, ନାହିଁ ତ ଦେବତା
ସେତ ଶୂନ୍ୟ ମନ୍ଦିର ।

ଗଲେ କୁଆଡ଼େ ଭଗବାନ
ଲୁଚିଗଲେ କିଏ କଲିଯୁଗେ
କେବଳ ଜଳୁଛି ଏ ଦୀପ
କେହିନାହିଁ ଭିତରେ ।

ଇଏ କୋଉ ଧର୍ମ ସଥେ
ନାହିଁ ଯଦି ପ୍ରାଣକାର୍ତ୍ତା
ଗୈରିକ ବସନ ପିନ୍ଧି
କହୁଛନ୍ତି ହାତ ଛାଡ଼ି
"ଅଲୋଖ ମହିମା"

କିଏ ସେହି ମହିମା
କୁଆଡ଼େ ଗଲା ତାଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି
ଲୁଚିଛନ୍ତି ସଥେ
ମନ୍ଦିରରେ ସମାଧି ହୋଇ ।

ଫଳ ନାହିଁ, ପୁଷ୍ପ ନାହିଁ
ପ୍ରସାଦ ବି ନାହିଁ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କେବଳ ଆଖୁଳାଏ ଘୃତରେ
ବିଚିତ୍ର ଏ ଭଗବାନ
ଦେଖି ନି ମୁଁ କୋଉଠି ।

ଅମରପାଲି , ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ତୁମ ବିନା କେହି ନାହିଁ ସାହା

ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ରାଉତ

ମୋତେ ରଖ ସଦାତୁମ ପଣତ ତଳେ
ତୁମ ବିନୁ କେହି ,ନାହିଁ ମୋର ସାହା
ଏତେବଡ଼ ଜଗତରେ
ମା'ଲୋ ଏତେବଡ଼ ଜଗତରେ !!!!!

ତୁମେ ମୋର ମାତା, ତୁମେ ମୋର ପିତା
ତୁମ ସେନେହିଁରେ ସଦା ଥିବି ବନ୍ଧା
ବାଟ ଚାଲୁଥିବି ଧରିତୁମ ହାତ
ଲୁହ ପୋଛି ଦେବ ତୁମରି ପଣତ
ଆନନ୍ଦେ ଶୋଇଥିବି ମା' ତୁମ କୋଳରେ
ମା' ଲୋ ତୋ ବିନା କେ ସାହା ନାହିଁ
ଏ ଜଗତରେ !!!!!!!

ତୁମରି ପରସେ ପୁଟି ଗଲି ପୁଲ
ତୁମ ସେନେହିଁ ର କିଏ ଦେବ ମୁଲ
ତୁମ କୋଳେ ଥିଲେ ଲାଗେ ସବୁ ଭଲ
କୁନି ଚାନ୍ଦ ମୁହିଁ କରୁଥିବ ଗେଲ
ତୁମ ପଣତ ଅଞ୍ଜଳେ ଖେଳୁ ଥିବି ଲୁଚ କାଳି
ଗେଲ ପରସରେ !

ଅନନ୍ଦରେ ଯିବି ଶୋଇ ତୁମ ଗୀତ ରେ
ମା'ଲୋ ତୁମ ବିନା କେହି ସାହା ନାହିଁ
ଏ ଜଗତରେ !!!!!!!!!!!!!!!

ତନୟ ମୁହିଁ ତୁମର ତୁମେ ତ ଜନନୀ ମୋର
ତୁମେ କରିଲ ସୁରୁଜ ଦୁର ହୋଇଲା ଅନ୍ଧାର
ମୁଁ ତୁମ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ଜହଁ ତୁମ କୋଳ ତାରା ଘର
ତୁମ ପ୍ରେମ ଅଗଣାରେ ଗଢୁ ଥିବି ବାଲି ଘର
କରିବନି କେବେ ପର , ତୁମ ବିନା ମୁଁ ଆତୁର
ତୁମ ବିନା ମୋ ନୟନ ଅଶ୍ରୁରେ ପୁରେ
ତୁମରି ହାତରେ ମୋର ଉଦର ପୁରେ
ମା'ଲୋ ତୁମ ବିନା କେହି ସାହା ନାହିଁ
ଏ ଜଗତରେ !!!!!!!!!!!!!!!

ଏସାରା ରାଇଜ ରାହା ନୋହିଲେ କେହିତ ସାହା
ଯାତନା ଦେଲେ ସଭିଏଁ ନ କହିଲେ କେହି ଆହା
ତୋ ବିନା ସସାଂର ମାୟା ନାହିଁ ତ କାହାର ଦୟା
ସମ୍ପଦର ପଛଦରେ ଏ ସାରା ଜଗତ ବାୟା
ସଭିଏଁ କରନ୍ତି ଘୃଣା ଦୀନ ଜନରେ
ମା'ଲୋ ତୁମ ବିନା କେହି ସାହା ନାହିଁ
ଏ ଜଗତରେ !!!!!!"!!!!!

କଟକ

କିଛି ଅଭୂତା ସ୍ମୃତି

ବିଶ୍ଵଜିତ ବରାଳ

କିଛି ଅଭୂତା ମିଠା ସ୍ମୃତି ନେଇ ମୁଁ ଫେରୁଛି କର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରକୁ !
ସେଇ ଦୁଇ ଦିନର ଦେଖା ଆଉ ମିଳାମିଶା ବହୁତ ଆପଣାର ମନେହେଲା !
ସେହି ଦୁଇପଦ କଥା ଆଉ ସୁନ୍ଦର ଅନୁଭୂତି !
ହୃଦୟର ଛୋଟ କୁଡ଼ିଆରେ ବସାବାନ୍ଧି ନେଲା !

ତୁମ ଆଖିକୁ ଦେଖିବା ଓଠକୁ ଛୁଇଁବା ଏବେ ବି ସ୍ଵପ୍ନଭଳି ଲାଗୁଛି !
କେବେ ଭାବିନଥିଲି ହେବବୋଲି ଏସବୁ କିନ୍ତୁ ହୋଇଗଲା ଜଣାପଡ଼ିଲାନି !
ସ୍ଵପ୍ନ ସମୟର ଏ ଅନୁଭୂତି ନିଜରଠୁ ବି ନିଜର କରିଦେଲା !
ସତେ କି ଏ ଜନ୍ମଜନ୍ମାନ୍ତର ସମ୍ପର୍କ ଆଉ ମିଳନ !
ତୁମକୁ ପାଖରୁ ଦେଖିବା, ପାଖରୁ ଛୁଇଁବା ଆଉ ଆଲିଙ୍ଗନ କରିବା !
ଏବେ ବି ରହସ୍ୟ ଭଳି ଲାଗେ ପ୍ରିୟା !

କିନ୍ତୁ ସବୁ ସତ୍ୟ ଥିଲା, ଏତେ ଭଲପାଇବା ସ୍ନେହ ଏବଂ ଶ୍ରଦ୍ଧା !
ତୁମକୁ ମୋତେ ଅପଣାର ଠୁ ନିଜର କରିଦେଲା !
ଫଗୁଣ ମାସର ସେ ସମୟ ଜୀବନର ଗୋଟେ
ଅଭୂତା ସୁନ୍ଦର ସ୍ମୃତି ହୋଇ ରହିଗଲା !
ଯାହାକୁ ପୁଣି ଦୋହରାଇବାକୁ ଲକ୍ଷା ହଉଛି ପ୍ରିୟା !
କିନ୍ତୁ ଭାଗ୍ୟର ଏ ବିତମ୍ବନା ଫେରିବାକୁ ହେବ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରକୁ !

ଆଶା ଆଉ ବିଶ୍ଵାସକୁ ନେଇ ପୁଣି ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ !
ସେଇ ସ୍ମୃତି ଆଉ ଅନୁଭୂତି ନେଇ ଫେରିଯାଉଛି ପ୍ରିୟା !
ତୁମର ସେଇ ଆଖି ଆଉ ଅମାନିଆ ଓଠକୁ ଭୁଲିପାରୁନି ଜମା !
ପୁଣିଥରେ ମିଳନର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ ଚାଲି ଯାଉଛି ପ୍ରିଏ !

ଢେଙ୍କାନାଳ

ଓଁ॥ପ୍ରଭୁ ଆର୍ତ୍ତତ୍ରାଣ॥ଓଁ

ଶ୍ରୀମାନ୍ ଆର୍ତ୍ତତ୍ରାଣ ଖୁର୍ତ୍ତିଆ

ପ୍ରଭୁ ଆର୍ତ୍ତତ୍ରାଣ କର ପରିତ୍ରାଣ
ମିନତି ମୋହର ଘେନ,
ହତାଦର କେବେ କରିବନି ମତେ
ମୁଁହି ଅଟେ ଅକିଞ୍ଚନ.
କରିଥିଲି ପାପ କରୁଅଛି ଶୋକ
ଦିଅ ସତ ବୁଦ୍ଧି ଚିନ୍ତନ,
ମିଛ ମାୟା ପରା ଅଟଇ ସଂସାର
କ୍ଷଣ ଭଙ୍ଗୁର ଏ ଜୀବନ.
କୃପାର ସାଗର ତୁମେ ଲମ୍ବୋଦର
ଅଟ ତୁମେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ,
ତୁମ ଛବି ଦେଖୁ ବୁଜି ଦେବି ଆଖି
ଭଜି ନାମ ପ୍ରତିକ୍ଷଣ.
ସରି ଆସେ କାଳ ବୁଡ଼ି ଆସେ ବେଳ
ଫିଟାଅ ସବୁ ବନ୍ଧନ,
କ୍ଷଣ ଅନୁକ୍ଷଣ ଦିନ ପ୍ରତିଦିନ,
ଦେଖୁଛି ତବ ସପନ.

ବୀରମହାରାଜପୁର, ସୋନପୁର

ଶୃଗାନ

(ଅମ୍ବିତାକ୍ଷର)

ଲଳିତ କବି ଧ୍ରୁବ ଚରଣ ସ୍ଵାଇଁ

ଭୈରବ ରହସ୍ୟମୟୀ କାଳ-ରଙ୍ଗସ୍ଥଳୀ
ମାନବର ସ୍ଵର୍ଗଦ୍ଵାର ଏ ମଶାଣ ଭୂଇଁ ।
ଗର୍ଜଇ ନିଶିଥେ ଆହା କି ବିକଟ ସ୍ଵରେ
ଅବା ସେ ଗର୍ଜନ ତା'ର ନୀରବ ଆହ୍ଵାନ ॥

ଭଗ୍ନଖଟ ଭଗ୍ନକୁନ୍ଦ ଛିନ୍ନ କଛାମାଳ
କାଳର କବଳେ ଯାହା ଧ୍ଵଂସ ଅବଶେଷ ।
ଇତସ୍ତତ ପତି ତାହା ଦିଶନ୍ତି ବିଭଙ୍ଗ
ଚମତ୍କାର ଉପୁଜାଇ ପାର୍ଥବ ହୃଦୟେ ॥

ତାଲୁତାଳେ ପତି ଗୃଧେ ଦେଉଛନ୍ତି ତାଳ
ଭୈରବ ଅଶୁଭ ଦ୍ରଷ୍ଟା ଉଲୁକଙ୍କ ରବେ ।
କାଳ-ଶଙ୍ଖ ପ୍ରାୟେ ଯହିଁ ଗର୍ଜନ୍ତି ଶୃଗାଳ
ହୃତକମ୍ପ ଉପୁଜେ ଦେଖୁ ଦୀପ୍ତ ବହ୍ନି ମୁଖେ ॥

ମାନବର ଯେତେ ଦମ୍ଭ ଯେତେ ଅଭିମାନ
ଯେତେ ଅନୁରାଗ ଯେତେ ମୋହ-ପ୍ରବଞ୍ଚନା ।
ଏ ନିର୍ଜନ ଭୂଇଁ ଏଇ ପାଂଶୁଳ ରେଣୁରେ
ଅବଶ୍ୟ ସମୟେ ହୁଏ ଚିର ପରିଣତି ॥

ଦୁନିଆଁଟା ସାରା ସିନା ଏ ମଶାଣ ଭୁଇଁ
କାହିଁବା ଉତ୍ତରେ କାହିଁ ଦକ୍ଷିଣ ପାରୁଣେ
ପ୍ରାନ୍ତର କାନନ ଅବା ନଦୀ-ବାଲିଶେଯେ
ପୁଞ୍ଜିଭୂତ ସଦା ଜହ୍ନିଁ କାଳର ପ୍ରଭୁତ୍ଵ ॥

ପ୍ରବଳ ମରୁତ ଯଥା ଶୁଷ୍କପତ୍ର ରାଶି
ଗୋଷ୍ଠମୁଖେ ଧେନୁରକ୍ଷୀ ଯଥା ଧେନୁପଲ ।
କାଳର ନିର୍ଦ୍ଦେଶେ ତଥା ଏ ସଂସାରୁ ଜୀବେ
ଘଉଡ଼ାଇ ଆଣେ ଏଥୁ ନିର୍ମମ-ନିୟତି ॥

କି ରାଜା କି ପ୍ରଜା କିବା ଧନିକ ଦରିଦ୍ର
କି ମୂର୍ଖ-ପଣ୍ଡିତ କିବା ସୁନ୍ଦର କୁହ୍ନିତ ।
କୁଟୀର ନିବାସୀ ଅବା ଅଜାଳିକା ବାସୀ
ସମନ୍ତେ ବସନ୍ତି ଏଥୁ ସମାନେ ଆସନେ ॥

ସାମ୍ୟବାଦ ଗୀତ ସଦା ଗାଉଛି ଏ ମାଟି
ତ୍ୟାଗର ମହିମା ଯା'ର ବାତେ ଉଦ୍‌ଘୋଷିତ ।
ବିଭୂତି ନରାସ୍ଥି ଗାଏ ସତ୍ୟର ମହିମା
ଅଦ୍ଭୁତ ନିଷ୍ଠି ଯା'ର ନୀତି ସନାତନୀ ॥

ଏଇ ତ ସମ୍ମୁଖେ ବଂଧୁ ଚିତା-ଭଗ୍ନ-ବେଦି
ହୁଏ ଯହିଁ ମାନବର ସ୍ଵର୍ଗ-ଅଭିଷେକ ।
ଭୈରବୀ ମଶାଣ ଚଣ୍ଡୀ ନୃମୁଣ୍ଡ ମାଳିନୀ
ବସନ୍ତି ନିଶିଥେ ଏଥୁ ମୃତ୍ୟୁ-ମନ୍ତ୍ର ଗାଇ ॥

ଜୀବର ଯାବତ ଗୁପ୍ତ ଭଲ ମନ୍ଦଜାଣି
ଅଦ୍ଭୁତ ଅବାର୍ଯ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ମାନବ ଅଜ୍ଞାତ ।
ଯୋଗାସନେ ବସି ଦେବୀ କରନ୍ତି ଆହ୍ୱାନ
ଅଜ୍ଞାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶି ସେହି କ୍ଲିଷ୍ଟ ଜୀବ ପ୍ରତି ॥

କି ଦେଖୁଛ ବନ୍ଧୁବର ଏ ନିର୍ଜନ ହାତେ
ଏହି ଯେ ତୁମ୍ଭର ସେହି ପରାଣ ପ୍ରେୟସୀ ।
ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣେ ଯା'ର ମଣ୍ଡୁଲ ବୈଦୁତ-ପ୍ରବାହ
ପିଉଥିଲ ଓଷ୍ଠି ଯା'ର ଅବାରିତ ମଧୁ ॥

ନାହିଁ ଆଉ ମଧୁସ୍ନିତ ମଧୁମୟୀ ଛଟା-
ନାହିଁ ପୀନ-ସ୍ତନ ଚାରୁଭୂରୁ ବିନ୍ୟାଧର ।
କାଳର କରାଳ ମୁଖେ ହୋଇ ସବୁ ଜୀର୍ଣ୍ଣ
ପଡ଼ିଛିଏ ଚିତା-ଭଗ୍ନ ଧ୍ଵଂସ-ଅବଶେଷ ॥

କାହିଁକି କାନ୍ଦୁଛ ବଂଧୁ ଜାଣୁ ଜାଣୁ ଏହା
ଏ ସଂସାର-ରଙ୍ଗମଞ୍ଚେ ନୁହଁନ୍ତି କେ କା'ର ।
ଫେରିଯିବେ ସର୍ବେ ନିଜ ଅଭିନୟ ଶେଷେ
ବୃଥା-ପ୍ରେମ-ଅନୁରାଗ ମମତା-ବନ୍ଧନ ॥

କାନ୍ଦିବାର ନୁହେଁ ଏତ ପୁଣ୍ୟ ପୀଠସ୍ଥଳୀ
ହୁଏ ଯହିଁ ଭବପୁର-ବ୍ରତ ଉଦ୍‌ଯାପନ ।
ତ୍ରିଦିବ-ଭୁଲୋକ ମଧ୍ୟେ ଅମୃତ-ସୋପାନ
ଭିଆଇଛି ଏ ଶ୍ଵଶାନ କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ରୂପେ ॥

ସ୍ଵର୍ଗୀୟତା ପାର୍ଥିବତା ଏଥୁ ସମନ୍ୱୟ
ହୁଏ ଯହିଁ ସୁର ନରେ ନିସ୍ଵାର୍ଥ ବିଚାର ।
ଆସହେ ଅମର ଯାତ୍ରୀ ନିର୍ଭୟ ନିସ୍ଵନ୍ଦେ
ଏହି ଯାତ୍ରାସ୍ଥଳୁ ଯିବ ତ୍ରିଦିବ ଭ୍ରମଣେ ॥

ସବୁ ମିଥ୍ୟା ଧନ-ଜନ-ଜୀବନ-ଯୌବନ
ମିଥ୍ୟା ଭବସୁଖ କ୍ଷଣ-ଭଙ୍ଗୁର ଅଳିକ ।
ସତ୍ୟପୀଠ ଏ ଶ୍ଵଶାନେ କର ନମସ୍କାର
ଦେଉଅଛି ସର୍ବଜନେ ସନାତନ-ଶିକ୍ଷା ॥

ଜହ୍ନିତଲଳା, ଢେଙ୍କାନାଳ

ଗଦ୍ୟ ବିଭାଗ

ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ତପୋଉତ୍ତମ

ଲଳିତ କବି ଧ୍ରୁବ ଚରଣ ସ୍ଵାଇଁ

ଜୀବନକୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମ-ମାର୍ଗରେ ପରିଚାଳିତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ଏକ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ରତ ଅଟେ । ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ବିନା ମନର ଚପଳତା ହ୍ରାସ ପାଏ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ମନୁଷ୍ୟ ଜଣେ ସ୍ଥିତପ୍ରଜ୍ଞ ହୋଇ ଆତ୍ମତତ୍ତ୍ଵ ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ । ତେଣୁ ବ୍ରହ୍ମ-ଚର୍ଯ୍ୟାଶ୍ରମକୁ ଆଶ୍ରମିକ ଧର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଦିଆ ଯାଇଅଛି ।

“ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ମିତାହାରୀ ତ୍ୟାଗୀ ଯୋଗ ପରାୟଣ
ଅଦ୍ଵାଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ଉବେତ୍ ସିଦ୍ଧୋ ନାତ୍ରକାର୍ଯ୍ୟ ବିଚାରଣ”

(ଗୋରକ୍ଷ ସଂହିତା)

ଅର୍ଥାତ – ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ,ପରିମିତ ସାତ୍ଵିକାହାରୀ, ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ତ୍ୟାଗୀ ଏବଂ ଯୋଗୀ ଏଭଳି ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ ସିଦ୍ଧି ଲାଭକରେ ।

ବିଦ୍ଵପାତ ଦ୍ଵାରା ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ଶକ୍ତିର ଅବକ୍ଷୟ ଘଟେ । ତେଣୁ ମୋକ୍ଷାଭିଳାଷୀ ଧର୍ମାତ୍ମାମାନେ ବିଦ୍ଵ-ବ୍ରହ୍ମକୁ ଯେତିକି ସଂଯତ ରଖିବେ ଶରୀର ସେତିକି ତେଜୋଦୀପ୍ତ ହୋଇ ବୌଦ୍ଧିକ ଶକ୍ତିର ବିକାଶ ଘଟିବ । ଯଥାର୍ଥରେ କୁହାଯାଇଛି-

“ମରଣଂ ବିଦ୍ଵପାତେନଃ ଜୀବନଂ ବିଦ୍ଵଧାରୟେତ୍”

ବିଦ୍ଵକ୍ଷୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକ ମାନସିକ ବିକାର । ମନରୁ ମନସିଜ୍ଞ, କନ୍ଦର୍ପ ବିକାର ଉଦ୍ଭବ ହୁଏ । ତେଣୁ ମନକୁ ଯେତିକି ସଂଯମ କରାଯିବ ଧୀରେ ଧୀରେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ନିବୃତ୍ତି ସେତିକି ହୋଇଯିବ । ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନେ ସମସ୍ତ ହାନି ଲାଭର ମୂଳ କାରଣ ହୋଇ ଆତ୍ମାର ପରମ ଶତ୍ରୁ ଓ ପରମ ମିତ୍ର ହୋଇଥାନ୍ତି ।

“କେଶତ୍ରୁବ ସକ୍ତିଃ ନିଜ୍ଞେନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ତାନେବ ମିତାନି ଜିତାନିଜାନି”

(ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ)

ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନେ ବଡ଼ଶତ୍ରୁ ମାତ୍ର ମନଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଜିଣିଲେ କିମ୍ବା ବଶୀଭୂତ କଲେ ସେମାନେ ପରମମିତ୍ର ହୋଇଥାନ୍ତି । ତେବେ ମନ ସିନା ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଦମନ କରାଯିବ ।

ସୁସାରଥୀରଶ୍ଵାଦ୍ଵିବ ଯନ୍ମନୁଷ୍ୟା –
ନେ ନିୟତେଽଭି ଶୁଭିର୍ବା ଜିନଃକବ ।
ହୃତ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠଂ ଯଦଜିରଂ ଯବିଷ୍ଠଂ
ତନ୍ନେ ମନଃ ଶିବ ସଂକଳ୍ପମସ୍ତୁ ॥

(ଯଜୁଃବେଦ)

ଉତ୍ତମ ସାରଥ୍ ଭାବେ ଲଗାମଧରି ଯେଉଁ ମନ, ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ରୂପୀ ଅଶ୍ଵମାନଙ୍କୁ ସୁମାର୍ଗରେ ପରିଚାଳନା କରିପାରେ । ହୃଦୟରେ ଯେଉଁ ମନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାବାନ ଅଜର ଓ ଦ୍ରୁତ ଗତିଶୀଳ, ସେହି ମନ ମୋର (ଆତ୍ମାର) ଶୁଭାନୁକୂଳ ତଥା ଶୁଭାକାଂକ୍ଷୀ ହେଉ ।

ଏହି ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ମନର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ କିପରି ଅଛି ପୁନଶ୍ଚ ବେଦ କହେ-

“ଯତ୍ ପ୍ରଜ୍ଞାନମୁତ ଚେତୋ ଧୃତିଶ୍ଚ-
ଯଜ୍ୟୋତିରନ୍ତରଂମୃତଂ ପ୍ରଜାଷୁ ।
ଯସ୍ମିନ୍ ରୁତେ କିଞ୍ଚିନ୍ କର୍ମ କ୍ରିୟତେ
ତନ୍ନେ ମନଃ ଶିବ ସଂକଳ୍ପମସ୍ତୁ ॥”(ଯଜୁଃବେଦ)

ଯେଉଁ ମନକୁ ପ୍ରଜ୍ଞା,ଚେତା ଓ ଧୃତି ଆଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇ ପାରେ ପ୍ରଜାଷୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଜ୍ୟୋତିଃ ସ୍ଵରୂପ ଅମର ଅଟେ । ଯାହା ବିନା କୌଣସି କର୍ମ କରିହୁଏ ନାହିଁ । ସେହି ମନ ମୋର (ଆତ୍ମାର) ଶୁଭାକାଂକ୍ଷୀ ହେଉ ।

କାର୍ଯ୍ୟକ,ବାଚିକ ଓ ମାନସିକ ଏହି ତିନି ପ୍ରକାର ଭେଦରେ କର୍ମ କରାଯାଇଥାଏ । କେବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ଵାରା କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ହୋଇ ନଥାଏ ।ତେଣୁ ମହାମନିଷୀ ମାନେ ଆଠ ପ୍ରକାର ମୈଥୁନ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ଦେଇଛନ୍ତି । ତାହା ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିପରୀତ ତଥା ବିରୋଧ୍ ଅଟେ ।

ଶ୍ରୀବଣଂ କୀର୍ତ୍ତନଂ କେଳିଃ ପ୍ରେକ୍ଷଣଂ ଗୃହ୍ୟଭାଷଣମ୍
ସଂକଳ୍ପୋଽଧି ବସାୟତ କ୍ରିୟା ନିଷ୍ପତ୍ତି ରେବତ ।
ଏତତ୍ ମୈଥୁନ ମଷ୍ଟାଙ୍ଗ ପ୍ରବଦନ୍ତି ମନନିଷୀଣଃ
ବିପରୀତଂ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ମନୁଷ୍ଠେୟଂ ମନୁଷ୍ଠୁଭିଃ ॥

୧- ପ୍ରେମକଥା ଶୁଣିବା, ୨- ପ୍ରେମ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କହିବା, ୩- ରହସ୍ୟ-ପରିହାସ କରିବା ।

୪- ସ୍ତ୍ରୀ କୁ ବାରମ୍ବାର ଦେଖିବା, ୫-ଗୁପ୍ତ କଥାବାଞ୍ଛା ହେବା, ୬-ଅଭିଳାଷ କରିବା, ୭- ସେହି କାମ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ କରିବାକୁ ଯତ୍ନଶୀଳ ହେବା, ୮-ଦୈହିକ- ମୈଥୁନ କର୍ମ କରିବା ଏହି ଆଠ ପ୍ରକାର ମୈଥୁନ, ମୁକ୍ତିକାମୀ ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟର ବିପରୀତ ଅଟେ ।

ଯତତୋହୁପି କେନ୍ଦ୍ରେୟ ପୁରୁଷସ୍ୟ ବିପଶ୍ଚିତଃ
ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣୀ ପ୍ରମାର୍ଥନୀ ହରତି ପ୍ରସଭଂ ମନଃ ॥ (ଗୀତା)

ଅର୍ଥ- ହେ ପାର୍ଥ । ଜ୍ଞାନୀ ବା ବୁଦ୍ଧିମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେତେ ଯତ୍ନ କଲେ ସୁଧା, ଦୁରନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନେ ତା’ର ମନକୁ ବଳେ ବଳେ ହରଣ କରି ନିଅନ୍ତି ।

ବିଶ୍ଵାମିତ୍ର ପରାଶର ପ୍ରଭୃତୟୋ ଯେତାମ୍ନୁ ପର୍ତ୍ତ୍ଵାଶନା
ସ୍ତ୍ରେଽପି ସ୍ତ୍ରୀମୁଖ ପଙ୍କଜ ସୁଲଳିତ ଦୃଷ୍ଟ୍ଵେବ ମୋହ ଗତା ।
ଶାଲ୍ୟନ୍ନ ସଦୃତଂ ପୟଃ ଦଧିଯୁତଂ ଯେ ଭୁଞ୍ଜାତେ ମାନବାଃ
ସ୍ତ୍ରେଷାମିନ୍ଦ୍ରିୟ ନିଗ୍ରହ ଯଦିଭବେତ୍ ପଞ୍ଚୁ ସ୍ଵରେତ୍ ସାଗର ॥

ବିଶ୍ଵାମିତ୍ର, ପରାଶର ପ୍ରଭୃତି ମୁନିମାନେ ଯେ କି ବନର ଜଳ ଏବଂ ପତ୍ର ଖାଇ କାଳାତିପାତ କରୁଥିଲେ, ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀର ପଦ୍ମମୁଖ ଦର୍ଶନ ମାତ୍ରେ ମୋହପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଏପରି ସ୍ଥଳେ ଘୃତ, ଦଧି, ଦୁଗ୍ଧ ମିଶ୍ରିତ ସରୁ ଅନ୍ନ ଖାଇଥିବା ସଂସାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯେବେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସଂଯମ କରିପାରନ୍ତି ତେବେ ପଞ୍ଚୁ ସମୁଦ୍ର ତରିବା ନ୍ୟାୟ ହେବ ।

ଦଧି ଦୁଗ୍ଧ ପ୍ରଭୃତି ସାତ୍ଵିକ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସଂଯମ କରିପାରିଲେ ଯେବେ ପଞ୍ଚୁ ସାଗର ତରିବା ଆଖ୍ୟା ଦିଆଯାଏ ସମ୍ପ୍ରତି କୁକୁଟ ମାଂସ ସହିତ ମଦ୍ୟ ପାନ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ କି ଆଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇ ପାରେ ?

କୁକୁଟ ସ୍ଵଭାବିକ ବହୁ ଶୃଙ୍ଖାରୀ ପ୍ରାଣୀ ଅଟେ । ଏହି କାରଣରୁ କୁକୁଟ ମାଂସ ଭକ୍ଷଣ ଆନ୍ତରାଳରେ ନିଷେଧ ଅଛି । କୁକୁଟ ମଳ ମାଡ଼ିଲେ ମନୁଷ୍ୟ ଅପବିତ୍ର ହୁଏ । ସ୍ନାନ ଶୌଚ ପୂର୍ବକ ଶିବ ଦର୍ଶନ କରିବା ବିଧି ଶିବ ପୁରାଣରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି । ଏପରି ସ୍ଥଳେ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ ସଂପ୍ରତି କି ପ୍ରକାର ସମ୍ଭବପର ହୋଇପାରିବ !

ମହ୍ୟ ,ମାଂସ ,ମଦ୍ୟ ,ମୁଦ୍ରା ,ମୈଥୁନ ଏହି ପଞ୍ଚମକାର ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିରୋଧି ଅଟେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମାନବ-ସମାଜର ଏହା ପ୍ରଧାନ ଭୋଗ୍ୟବସ୍ତୁ ହୋଇପାରିଛି । ମହ୍ୟ କନ୍ଦର୍ପ ଦେବତାର ବାହନ ରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି । ଯେହେତୁ ମହ୍ୟାହାର କଲେ ଶରୀରରେ ଅଧିକ କାମୋଦୀପନା ଜାତ ହୁଏ । ମଦ୍ୟ ପଞ୍ଚ ମହାପାତକ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ । ସମାଜ କଣ ଏହା ଜାଣେ ନାହିଁ ।

ପଞ୍ଚ ମହାପାତକ ମଧ୍ୟରେ ମଦ୍ୟ ହୋଇଛି ଗଣା

ସମାଜକୁ ଏକଥା ଆଜି ଅଛି କି ନାହିଁ ଜଣା ।

ମନୁଷ୍ୟତାହୀନ ହୁଅଇ ମଦ ପିଇଲେ ନର

ମାଆ ଭଉଣୀର ବିଚାର ତିଲେ ନ ରହେ ତା’ର ॥ (ସ୍ଵକୃତ)

ବହୁ କବି ,ବହୁ ମୁନିରଷି ଏହି ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇ ରଚନାମାନ ଲେଖି ଯାଇଛନ୍ତି । ଆଧ୍ୟାତ୍ମ ତତ୍ତ୍ଵ ଲାଭ ପାଇଁ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟର ଭୂମିକା ଯେପରି ମହାନ ଜୀବନକୁ ସରସ ସୁନ୍ଦର କରିବା ପାଇଁ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ସେପରି ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ରତ ଅଟେ । ମୋଟା ମୋଟି ଭାବରେ ଜୀବନର ସ୍ଥିତି ଏହି ମହାନ ଆଚରଣ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଅଛି । ଶାସ୍ତ୍ରରେ କୁହା ଯାଇଛି-

“ଶରୀର ମାଦ୍ୟ ଖଲୁ ଧର୍ମ ସାଧନମ୍”

ବ୍ରହ୍ମକ୍ଷୟ ଦ୍ଵାରା ଶରୀର ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ବହୁ ରୋଗରେ ଶିକାର ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ବିନ୍ଦୁବ୍ରହ୍ମ ଉପରେ ଶରୀରର ସ୍ଥିତି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ବ୍ରହ୍ମ ସଂଯମ ହିଁ ମାନବ-ସ୍ଵଧର୍ମର ଭିତ୍ତିପ୍ରସ୍ତର ।

ଅବନ୍ଧା ବନ୍ଧରେ ପାଣି ବଳାଅ ଲହଦା ଚାଣି

ଅରୂପାନନ୍ଦଙ୍କ ପଦ୍ମ-ଚରଣ ତଳେ ।

ଚିରକାଳ ଥିବ ରହି ବ୍ରହ୍ମଅଙ୍ଗ ତେଜବହି

ଓଲଟ ଉଜାଣି ନଦୀ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭରେ ॥

(ସଙ୍କଳ୍ପିତ ଭୀମଭୋଇ)

ବେଳ ଥାଉଁ ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧରେ କୁମର-
ପୁରି ରହୁ ସରୋବର ।

ଜଳ ଶୁଖି ଗଲେ ତୋ ହଂସ ଉଡ଼ିବ
ପିଣ୍ଡ ହେବ ନୀରଖାର ॥

(ଗୋସ୍ଵାମୀ ଯଶୋବନ୍ତ ଦାସ)

ବାସ୍ତବରେ ବେଳଥାଉଁ ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧିବା ଠିକ ଅଟେ, ମାତ୍ର ଅଜ୍ଞାନ ବଶତଃ ବାନ୍ଧି ହୁଏ ନାହିଁ । ପଛରେ ଯେତେ ବାନ୍ଧିଲେ ଭୁସୁଡ଼ି ଯାଏ । ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଅନୁଭବ କରି ପାରୁଥିବେ । ଆଉ ଯେଉଁଠାରୁ ଜଳ ପ୍ରାୟ ଶେଷ ହୋଇ ଗଲାଣି ସେଠାରେ

“ପୟଃ ଗତେକିଂ ଖଲୁ ସେତୁବନ୍ଧମ୍”

ବିଶ୍ଵ ବିମୋହିନୀ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟମୟୀ ନାରୀର ମୃଦୁ ଆକର୍ଷଣରେ ଦେବତା, ଗନ୍ଧର୍ବ, ଯକ୍ଷ ରକ୍ଷ, ନର, ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ, ସମଗ୍ର ପ୍ରାଣୀଜଗତ ଆକର୍ଷିତ ହେଉଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ବିଭୁକୃପା ବଳରେ ଯେଉଁ ମାନେ ଏ ପ୍ରଳୟଙ୍କରୀ ଭାବକୁ କାୟ ମନ ବାକ୍ୟରୁ ପରିହାର କରିଅଛନ୍ତି ସେହି ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀମାନେ କେବଳ ଏ ମାୟା ସଂସାରେ ଧନ୍ୟବାଦାର୍ହ ।

“ପ୍ରାଞ୍ଜୋହି ଧୀରଶ୍ଚ ସମୋଶ୍ଚ କୋ ବା –

ପ୍ରାପ୍ତୋ ନ ମୋହଂ ଲଳନା କଟାକ୍ଷିଃ”

(ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ)

ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ ତାପସ ସଭମ
ମାନବ ମଧ୍ୟରେ ମାନବ ଉତ୍ତମ ।
ବୈରାଗ୍ୟ-ବିବେକ-ଯଜ୍ଞ-ତନୁଝାସି
କାଟିଛ ଦୁର୍ବାର ମୋହମାୟା-ଫାଣି ॥
ଜାଣି ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ତ୍ରିବିଧ କଷଣ
କରିଛ ବିଷୟା-ଭୋଗେ-ଅନଶନ ।

(ସ୍ଵରଚିତ ସପ୍ତଶଯ୍ୟା କାବ୍ୟରୁ...)

ଉତ୍କଳଜା, ଭେଙ୍କାନାଳ

କନ୍ୟା ରତ୍ନ

ରାଧାମୋହନ ମିଶ୍ର

ମନରେ ତାର ଅସରକ୍ତି ଭାବନା, ବେଳେ ବେଳେ କାହିଁକି କେଜାଣି ଭାରି ଅନ୍ୟ ମନସ୍କ ହୋଇ ପଡ଼େ ସିଏ । ପାଠରେ ମନ ଲାଗେନି, ଖେଳିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେନି , ଶୂନ୍ୟ ଆକାଶକୁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ତା ଅବୁଝା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଖୋଜୁଥିଲା ଦୁଖି । ଘରର ଦୁଃଖ ସମୟରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବାରୁ ଜେଜେ ତା ନାଁ ରଖିଥିଲେ ଦୁଃଖିନି, ତାକ ନାଁ ଦୁଖି । ଦୁଃଖ ସମୟରେ ମାନେ ତାର ଅପା, ଭଲ କରି ମନେ ନପଡ଼ିଲେବି ତାର ଝାପସା ମନେ ଅଛି । ସେଦିନ ଏମିତି ଗୋଟେଦିନ, ଅପାର ବାହାଘର ଅଳ୍ପଦିନ ହୋଇଥାଏ । ଘରେ ଏକ ପ୍ରକାର ନୀରବତା ସତ୍ତ୍ଵେ ଚିନ୍ତିତ ଥାନ୍ତି ସମସ୍ତେ । ଅପା ବାହାଘର ପାଇଁ ବାପା କୁଆଡ଼େ ଭଲ ବିଲଗା ବିକି ଦେଇଥାନ୍ତି । ସେତିକି ବେଳେ ଅପାର ଚିଠିଟିଏ ଆସିଲା । ବାପା ଦୁଖକୁ ଚିଠିଟା ପଢ଼ିବାକୁ ଦେଲେ । ତାକୁ ପଢ଼ିସାରି ଦୁଖି ଯେବେ ମୁହଁ ଉଠେଇ ବାପଙ୍କୁ ଚାହିଁଲା, ବାପା କାହିଁକି କାନ୍ଦୁଥିଲେ ସେ ବୁଝି ପାରିଲାନି ।

ତାର କିଛି ଦିନ ପରେ, ଅପା ଶାଶୁଘରୁ ଫେରି ଆସିଲା ଯେ ଆଉ ଯାଇନି । ସେ ବି ଦୁଖକୁ ବେଳେବେଳେ କହେ “ ଦୁଖି , ମନ ଦେଇ ପାଠ ପଢ଼, ତୁ ଆଉ ମୋ ଭଳି କଷ୍ଟ ପାଆନା । ଏ ସଂସାରରେ ସମସ୍ତେ ସ୍ଵାର୍ଥପର, ସମସ୍ତଙ୍କର ଖାଲି ଟଙ୍କା-ସୁନା ଦରକାର । ଆମ ଭଳି ଗରିବ ଝିଅଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ବହୁତ କମ୍”, ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି... ।

ଭାବନାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ପକାଇ ଦୁଖି ଦେଖିଲା ସ୍କୁଲ ବେଳ ହେଲାଣି । ଅପା ପାଟି କଲାଣି; ସ୍କୁଲ ଯୁନିଫର୍ମ ପିନ୍ଧି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଇ ସ୍କୁଲ ଗଲା । ସ୍କୁଲରେ ଏଠି ସମସ୍ତେ ସମାନ , ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ପୋଷାକ , ଏକାଠି ପ୍ରାର୍ଥନା ସଭା, ଏକାଠି ପାଠ । ତା ଭିତରେବି ସେ ନିଜକୁ ଏକା ଏକା ଅନୁଭବ କରୁଥିଲା । ସାଙ୍ଗମାନେ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ସାଇକେଲରେ ବସି ସ୍କୁଲ ଆସନ୍ତି, ହେଲେ ସେ ଆସେ ଚାଲିଚାଲି ।

ସେ ମନଦୁଃଖ କରେନା, ଇଏତ ଛୋଟ କଥା । ତାକୁ ପଢ଼ିବାକୁ ହେବ, ତା ନିଜ ପାଇଁ, ତା ଅପା ପାଇଁ ଆଉ ତାଠୁ ଅଧିକ ନିଜ ମା ବାପାଙ୍କ ଲୁହ ପୋଛିବା ପାଇଁ ।

ଭଲ ପଢ଼େ ବୋଲି ସବୁ ସାର ତାକୁ ଭାରି ଭଲ ପାଆନ୍ତି ଆଉ ସବୁଠୁ ଅଧିକ ଭଲ ପାନ୍ତି ପ୍ରଧାନ ଗୁରୁଜୀ । ତାଙ୍କର ସବୁ ବେଳେ ଗୋଟିଏ କଥା “ ଦେଖ ମା, ପଢ଼ିବୁତ ଭଲକି ପଢ଼, ନିହାତି ମାତ୍ରିକ ପାସ କଲେ କୋଉଠିତ ଶିକ୍ଷକ ଟିଏ ହେଇ ପାରିବୁ, ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ତୋ ପରିବାର ନାଁ ରଖିପାରିବୁ ” । ଦୁଖି ବି ଖୁବ ମନଦେଇ ପଢ଼େ, ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଦିନେ ଗୁରୁଜୀଙ୍କ କଥା ରଖିବ ।

ସମୟ ଗଢ଼ି ଚାଲିଛି, ସେହି ବର୍ଷ ମାତ୍ରିକ ପାଠ୍ୟ ଡ଼ିଭିଜନରେ ପାସ କରି ମଧ୍ୟ ତା ମନ ଖୁସି ନୁହଁ । ବାପା ବୋଉ କଥା ହେଉଥିଲେ , ଝିଅ ବଡ଼ ହେଲାଣି, ଭଲ ବରଟିଏ ଦେଖୁ ତାକୁ ହାତରୁ ଦିହାତ କରିଦେବା ପାଇଁ । ଝିଅ ଜନ୍ମତ ପର ଘରକୁ, କାହିଁକି ଆଉ ପରଧନ ଘରେ ସାଇତି ରଖିବେ ? ଗାଁ ଗୁରୁଜୀ ଆଉ ଗାଁର ଅନେକ ପୁରୁଖା ଲୋକ ଦୁଖକୁ ପ୍ରଶଂସା କଲା ପରେ ବି ସେ ମୁହଁ ଲୁଚେଇ କାନ୍ଦୁଥିଲା ।

ଅପା ପରି ସେ ଆଉ ବାହା ହେଇ ଘରେ ବସିବନିତ, ତା ବର ଆଉ ତାକୁ ଘରୁ ତଡ଼ି ଦବନିତ, ବାପା ମା ତା ପାଇଁ ଜୀବନ ଯାକ କାନ୍ଦିବେନିତ ? ନା; ସେ ଆହୁରି ପଢ଼ିବ, ଏଇ କଥା ମନରେ ଜିଦି କରି ସେ ଶୋଇଗଲା । ସାଙ୍ଗ ମାନେ ସବୁ ଗାଁ ପାଖ କଲେଜରେ ନାଁ ଲେଖେଇ ଦେଇଥାନ୍ତି । ସେ ସାହାସ କରି ତା ଅପାକୁ ମନ କଥା କହିଲା, “ ଅପା ତୁ ଟିକେ ବାପାଙ୍କୁ କହୁନୁ , ମୋଠୁ କମ ନମ୍ବର ରଖୁ ଝିଅ ମାନେ କଲେଜ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି, ମୁଁ ଏତେ ନମ୍ବର ରଖି ଘରେ ବସିବି ?” । ଅପା କହିଲା “ ମୁଁ ତ ବାପାଙ୍କ ଉପରେ ବୋଧ, ସେ କଣ ମୋ କଥା ଶୁଣିବେ , ତୋ କଥା ତୁ ନିଜେ କହ । ମୁଁ ବାପାଙ୍କୁ ବୁଝେଇବା ପାଇଁ ନିଶ୍ଚୟ ଚେଷ୍ଟା କରିବି । ଯାହା ମୁଁ ନପାଇଲି ତୋତେ ନିଶ୍ଚୟ ମିଳୁ , ମୁଁ ତୋ ପଛରେ ଅଛି ” ।

ଅତି ସଂତର୍ପଣରେ ଛେପ ଢୋକି ବହୁତ ସାହାସ କରି ବାପାଙ୍କୁ କହିଲା “ ବାପା ଗୋଟେ କଥା କୁହନ୍ତୁ, ମୁଁ ଝିଅ ନହୋଇ ପୁଅଟେ ହେଇଥିଲେ ମତେ କଣ କଲେଜ ପାଇଁ ମନା କରିଥାନ୍ତ ? ମତେ ପଢ଼ିବାକୁ ଦିଅ ବାପା, ମୁଁ ପଢ଼ିବି, ବହୁତ ପଢ଼ିବି । ପୁଅ ହେଇଥିଲେ ଯାହା କରିଥାନ୍ତି, ତାଠୁ ଅଧିକ

କରିବି, ମତେ ଥରେ ପଢ଼ିବାର ସୁଯୋଗ ଦିଅ । ” ବାପାଙ୍କ ମୁହଁରେ ରାଗ ସ୍ଵଷ୍ଟ ବାରି ହେଉଥିଲେବି ଆଖି ଓଦା ହୋଇଆସିଥିଲା । ପଇସା ଅଭାବ କଥା ମନରେ ଲୁଚେଇ ନେଇ ବାପା ଦୁଖକୁ ପାଖକୁ ଡାକି କହିଲେ “ ଠିକ ଅଛି ଧନ , ତୁ ପଢ଼ , ଯେତେ ଇଚ୍ଛା ପଢ଼, ଆମ ଘରର ଅବସ୍ଥା ତୁ ଜାଣୁ, ହେଲେ ସେ ସବୁ ଭାବି ପଛେଇ ଯିବୁନି” । ବାପା କଣ କହିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ଦୁଖ ବୁଝିଗଲା ଆଉ କହିଲା ବାପା ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ଉପାୟ ଆପେ ମିଳିଯିବ ।

ତାପରେ ପଛକୁ ଚାହିଁନି ଦୁଖ । ଆଗ କଲେଜ , ତାପରେ ପାଖ ସହରର ଇଉନିଭର୍ସିଟିରେ ସ୍କଲାର୍‌ଶିପ ପାଇ ପଢ଼ି ଚାଲିଛି, ସେଇ କିଛି ବର୍ଷରେ ଅନେକ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଛି । ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଦୁଖ ହାତରେ ଲଫାପା ଦେଇ ପୋଷ୍ଟ ପିଅନ ପଚାରିଲା, “ଏଥିରେ କଣ ଅଛିକିରେ ଦୁଖ” । ସରକାରୀ ଚିଠି ଚିହ୍ନିପାରି ଦୁଖ ଲଫାପା ଖୋଲି ଚିଠି ପଢ଼ିସାରିବା ବେଳକୁ ତା ଆଖିରେ ଲୁହ ଆଉ ଓଠରେ ହସ ଥାଏ । ଦୁଖ ହେଉଛି ସେ ଗାଁର ନୂଆ ପୋଷ୍ଟ ମାଷ୍ଟର । ଖବରଟା ତା ଘରେ ଜାଣି ପୁରା ଗାଁ ଯାକ ଲୋକ ଜାଣିଲେ । ଏତେ ସମୟ ପରେବି ତା ଆଖିରୁ ଲୁହ ସୁଖ ନଥାଏ । ବାପା କହିଲେ “ ତୋ ତପସ୍ୟାର ଫଳ ତୋତେ ଭଗବାନ ଦେଲେ” ।

ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ଗାଁ ମୁଖିଆ ଗୋଟେ ସଭା ଡକେଇଲେ, ଗାଁର ପ୍ରଥମ ଚାକିରିଆ ଝିଅ ହେଲା ଦୁଖ । ସେହି ସଭାରେ ମଞ୍ଚ ଉପରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖା ଥାଏ ଆମ ଗାଁର “ କନ୍ୟା ରତ୍ନ” ।

ରଣପଣି,ଡେକାନାଳ

ଜୀବନ

ପୀତାମ୍ବର ମିଶ୍ର

ସମୟ ପ୍ରାୟ ୪ ଅପରାହ୍ନ ୧୨ ଟା ହେବ, ପ୍ରବଳ ଖରା ହେଉଥାଏ, ମୁଁ ଅଧିକ ଯିବାକୁ ଅଧିକ ଗାଡ଼ିକୁ ଆମ ଛକ ପାଖେ ଥିବା ବରଗଛ ଚଉତରାରେ ବସି ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ । ହଠାତ ମୋ ଆଖି ପଡ଼ିଲା ଜଣେ ବୁଢ଼ା ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ (ବୟସ ପାଖାପାଖି ୭୦), ଚେହେରାରୁ ଉଦାସୀନତା ବାରିହୋଇ ପଡ଼ୁଥାଏ ।

ମୁଁ କିଛି କହିବା ପୂର୍ବରୁ ଲୋକଟି ମୋତେ ପାଣି ମାଗିଲେ, ମୁଁ ପାଣି ବୋତଲ ତାଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲି । ଲୋକଟି କିଛି ନକହି ଢକଢକ କରି ଅଧା ପାଣି ପିଇସାରି ଆଶ୍ଚସ୍ତ ହେଲେ । ଲୋକଟି କଥାରୁ ଜାଣିଲି, ତାଙ୍କ ଘର ଓଡ଼ିଶା । ବହୁତ ଖୁସି ଲାଗେ ଯେତେବେଳେ କେହି ଓଡ଼ିଶା ଲୋକ କି ସହ ଭେଟ ହୁଏ । (କହି ରଖେ, ମୁଁ ବି ଓଡ଼ିଶାରୁ କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ବାଙ୍ଗାଲୋରରେ ଚାକିରୀ କରୁଥାଏ ।)

ତେଣୁ ଆମେ ଦୁହେଁ ଓଡ଼ିଆରେ କଥା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲୁ...

ମନ ଦୁଃଖର କାରଣ ପଚାରି ଜାଣିଲି, ଲୋକଟି ପୁଅ ପାଖକୁ ଆସିଥିଲେ ଟଙ୍କା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲୋନ ଶୁଫିବା ସହ ସାନ ଝିଅର ବାହାଘର କରିବାକୁ । କିନ୍ତୁ ପୁଅ ବୋହୁ ଉଭୟ ପକ୍ଷରୁ ଦେବାକୁ ସଫା ମନା କରିଦେଇ ଅପମାନ ଦେଇ ଘରୁ ଦରଖାନ ତାଜି ବିଦା କରିଦେଲେ । ପୁଅ କହିଲା ତୁମେ ମୋ ପାଇଁ କଣ କରିଛ ଯେ ପକ୍ଷରୁ ସବୁବେଳେ ମାଗୁଛ । (ଏତିକି କହି ଲୋକଟି କାନ୍ଦି ପକେଇଲା, ମୁଁ ଚେଷ୍ଟା କଲି ସାହୁନା ଦେବାକୁ ।)

କହି ରଖେ, ଲୋକଟିର ପୁଅ ବୋହୁ ଉଭୟ ଏଇ ବାଙ୍ଗାଲୋରରେ କମ୍ପାନୀ ଚାକିରୀ କରନ୍ତି । ପୁଅ ପ୍ରଥମେ କିଛି ଟଙ୍କା ଘରକୁ ପଠାଇ ଥିଲା ଏବଂ ଘରକୁ ବି ଯାଉଥିଲା । ଗଲା ବର୍ଷ ପୁଅ ଘରେ ନ ଜଣେଇ ବଡ଼ଲୋକ ଝିଅକୁ ଭଲପାଇ ବାହାହେଇ ଶ୍ଵଶୁର ଘରେ ରହୁଛି ।

ଘରଲୋକ ବହୁତଥର କହିବାରୁ ପୁଅ ବୋହୁ ଗାଁ କୁ ଯାଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ କିଛିଦିନ ରହି ପୁଣି ବାଜାଲୋର ଫେରି ଆସିଲେ କାରଣ ଗାଁ ରେ ସହର ଭଳି ସୁବିଧା ନ ଥିଲା । ବୋହୁ ବିନା ଏସି (ଶୀତତାପ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଯନ୍ତ୍ର) ରେ ରହିପାରିଲାନି କିମ୍ବା ଚୁଲିରେ ରୋଷେଇ କରିପାରିଲାନି ।

ପୁଅକୁ ପଢେଇବାକୁ ଘର ଜମିବନ୍ଧା ଦେଇ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲୋନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ କିଛି ଦେଇ ନ ପାରିବାରୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟିସ ଦେଇଛି ଘର ନିଲାମ କରିବାକୁ ଏପଟେ ସାନ ଝିଅର ବାହାଘର ଯୌତୁକ ପାଇଁ ୫୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ସହ ମୋଟରସାଇକେଲ ଯୋଗାଡ଼ ନ ହେଇପାରିବାରୁ ବାହାଘର ଭାଙ୍ଗି ଯାଉଛି ।

ବୁଢ଼ା ଲୋକଟି ପିଅନ ଚାକିରିରୁ ରିଟାଏର୍ଡ଼ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁରା ପେନସନ ହେଇ ପାରୁନି କାରଣ ସରକାରୀ ଅଫିସର ମାନଙ୍କ ପକେଟ ଭରି ପାରୁନି । ପ୍ରୋଭିଜିଓନାଲ ପେନସନ ପଇସା ଘରଖର୍ଚ୍ଚ ସହ ମେଡ଼ିସିନକୁ ନିଅଣ୍ଟ ହେଉଛି, ବ୍ୟାଙ୍କ ଲୋନ ଆଉ ଯୌତୁକ ପାଇଁ ପଇସା କେଉଁଠୁ ରହିବ.... (ଏତିକି କହି ଲୋକଟି ପୁଣି ଥରେ କାନ୍ଦି ପକେଇଲା, ମୁଁ ଚେଷ୍ଟା କଲି ସାହୁନା ଦେବାକୁ ।)

ମୁଣ୍ଡଫଟା ଖରାରେ ଦେହରୁ ଝାଳ ଗୁଡ଼ାକ ବାହାରି ଲୋକଟି ପୁରା ଓଦା ହୋଇ ଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଲୋକଟି ର କଥା ସବୁ ନଥାଏ ସତେ ଯେମିତି ହୃଦୟର କୋହ ଗୁଡ଼ାକ ଶବ୍ଦରେ ଆକାର ରେ ଭାସି ଆସୁଥାଏ ।

ଏତିକି ଭିତରେ ମୁଁ ଲୋକଟିକୁ ବାଧ୍ୟ କରି, ଦୁହେଁ ଆଖୁରସ ପିଇସାରିଥାଉ...

ଲୋକଟି ଆଖୁରସ ପିଇସାରି ପୁଣି ଥରେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା, ଯାହା ପଇସା ସାଙ୍ଗରେ ଆଣିଥିଲି ବାଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆଉ ଖାଇବାରେ ସରି ଆଉ ଯେତିକି ଅଛି ଘରକୁ ଫେରିବା ପାଇଁ ଟ୍ରେନ ଟିକେଟ କିଣିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କମ ହେଉଛି...

ଲୋକଟିର କଥା ଶୁଣିବା ଭିତରେ ଅଜାଣତରେ ମୋ ଆଖିରେ ଲୁହ ଆସିଯାଇଥିଲା.... ମନରେ ଭାବୁଥିଲି ସତରେ କ'ଣ ଏଭଳି ପୁଅମାନେ ବାପ ମା' କୁ ପୁତ ନାମକ ନକର୍ତ୍ତୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବେ ...

ଲୋକଟି ମନାକରିବା ସତ୍ତ୍ଵେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ହୋଟେଲକୁ ନେଇ ଖୁଆଇସାରି ଷ୍ଟେସନରେ ଟିକେଟ କରି ଓଡ଼ିଶା ଟ୍ରେନରେ ବସେଇଦେଲି ଆଉ କିଛି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ ଦେଲି ଏବଂ ଲୋକଟିକୁ ପ୍ରଣାମ କଲାବେଳେ ଲୋକଟି ମୋତେ ବହୁତ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଲେ । ଟ୍ରେନ ଧୀରେଧୀରେ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରୁ ଦୁରେଇ ଯାଉଥାଏ ଏବଂ ଲୋକଟି ମୋତେ ଅପଲକ ନୟନରେ ଝରକା ବାଟେ ଚାହିଁ ରହିଥାଏ....

ସେତେବେଳକୁ ଦିନ ୨.୩୦ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା, ମୁଁ ଅଫିସ ଗାଡ଼ିକୁ ମିସ କରିଯାଇଥିଲି, ସେଥିପାଇଁ ବସରେ ଅଫିସ ଯିବାକୁ ବାହାରିଲି ।

ବସରେ ଗଲାବେଳେ ମୋ ମନରେ ଉଙ୍କି ମାରୁଥାଏ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ସହ ଓଡ଼ିଆ ଛବିଳ ମଧୁ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧର ଲେଖା....

- ୧. ନିଜ ସୁଖକୁ ଭୁଲି ପିଲା ମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷିତ କରିବା କଣ ଭୁଲ ??
- ୨. ଗାଁରେ ରହି ସହର ଭଳି ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଉଥିବା ଲୋକମାନେ ଦାୟୀ ??
- ୩. ସହରରେ ଚାକିରି କରି ବାପ ମା' କୁ ବୋଝ ବୋଲି ଭାବୁଥିବା ଲୋକମାନେ ଦାୟୀ ??

"ପିତାମାତା ଠାରୁ ବଡ଼ ଦେବତା କେ
ସରଗ ରାଇଜେ ନାହିଁ
ତାଙ୍କରି ଆଶିଷ ସାହା ଏକା ସିନା
ବିପଦୁ ତରିବା ପାଇଁ" (ଛବିଳ ମଧୁ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ)

ବି.ଦ୍ର : ଏହି କାହାଣୀରେ ଥିବା ସମସ୍ତ କଥାବସ୍ତୁ କାଳ୍ପନିକ ଏବଂ ଏହି ଗଳ୍ପ ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଆଘାତ ଲାଗିଲେ ଦୟାକରି କ୍ଷମା କରିଦେବେ ।

ଜଗତସିଂହପୁର

ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରା

ପ୍ରିୟଙ୍କା ସାହୁ

ଆଜି କଣ ହୋଇଛି କାହିଁକି ମୁଁ ନିଜକୁ ଭାରି ଏକଲ୍ଲା ଅନୁଭବ କରୁଛି । ସେମିତି କିଛି ତ ଘଟିନି ଲାଗୁଛି ଯେମିତି ମୁଁ କେଉଁ ଜିତିବା ବାଜି ହାରିଯାଇଛି ଆଜି । ବେଳେବେଳେ ମାଟି ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ମଣିଷଟା ଥରୁଛି ନା ପାଦ ତଳେ ଥିବା ମାଟି ଥରୁଛି ତାର ଫରକ ବାରି ହୁଏନି । ତଥାପି କିଛି କାରଣ ନ ଥାଇ ଏମିତି ଅନୁଭବ କାହିଁକି ।

ଆଜି ଘରେ ବହୁତ କୋଳାହଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବେଶ । ସମସ୍ତେ ବେଶ୍ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି । ଘରକୁ ବନ୍ଧୁ ଆସିଛନ୍ତି । ବିଦେଶରୁ ଭାଇବି ଆସିଛି ସେମାନଙ୍କ କର୍ମମୟ ଜୀବନର ସଂଘର୍ଷ ଓ ତାଙ୍କ ଘଟିଥିବା ଅନେକ ମିଠାମିଠା ଘଟଣା ଓ ଦୁର୍ଘଟଣା ବିଷୟରେ ବଖାଣି ଚାଲିଛନ୍ତି । ପରିବାରର ବାକି ଲୋକମାନେ ସେଇସବୁ କାହାଣୀକୁ ଆକର୍ଷ ପାନ କରି ଯାଉଛନ୍ତି । ସତେ ଯେମିତି କାହିଁକୋଉ ଯୁଗରୁ ତୁଷାର୍ତ ଥିଲେ । ଅଶୀତିପରର ମୋ ବୁଢ଼ିମା ବି ତା ପାନ ଖୁଆ ନାଲି ଟହଟହ ପାକୁଆ ପାଟିରେ ଅନେକ ମଜ୍ଜା ମଜ୍ଜା କଥା କହୁଛି ।

ଏତେ ଭିତରେ ଚାରି ପାଖେ ଖୁସିର ମାହୋଲ ଭିତରେ ମୁଁ କେମିତି ଏକୁଟିଆ ହୋଇଯାଉଛି । ନିଜ ପାଖେ ନିଜେ ହାରି ଯାଉଛି । ଚେଷ୍ଟାକରି ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଖୁସିରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରି ପାରୁନି । ମୋ ହୃଦୟର ବେଗ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଲା । କବାଟ ଖୋଲି ବାହାରକୁ ଆସିଲି । ସନ୍ଧ୍ୟା ପରେ ରାତ୍ରିର ପ୍ରଥମ ପ୍ରହର । ଆସନ୍ନ ଶୀତରତୁ । ବାହାରେ ଶୀତର ପ୍ରକୋପ ଅଛି କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଶୀତର ପ୍ରଭାବ ବାରି ପାରୁ ନଥାଏ । ଅଗଣାରେ ଥିବା ଚଉକିରେ ବସିଶୂନ୍ୟ ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଲି । କାହିଁକି କେଜାଣି ସବୁଦିନ ଆକାଶର ବିଶାଳ ବକ୍ଷ ଦେଶକୁ ଚାହିଁ ରହିବା ମୋର ପିଲାଦିନରୁ ଅଭ୍ୟାସ । ଆଖି ମିଟିମିଟି କରୁଥିବା ତାରାମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ମନଟା କେମିତି ପୁଲକିତ ହୋଇଉଠେ । ମୋତେ ଲାଗେ ଏତେ ଦୂରରେ କେଉଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରାଟି ମୋ ମନର ପରିଭାଷାକୁ ପଢ଼ିପାରେ ।

ତାର ଚିକ୍ ଚିକ୍ ଆଲୁଅ ମାଧ୍ୟମରେ ମୋ ମନ ତଳର ଅକୁହା କୋହକୁ ହରିନିଏ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ନିର୍ବୋଧ ତା ହୃଦୟକୁ ଆଜି ଯାଏଁ ବୁଝିପାରେନି ।

ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଆଜି ଆକାଶଟା ପୂରା ଶୂନ୍ୟ ଲାଗୁଛି ଗୋଟିଏ ବି ତାରା ଦେଖାଯାଉନି । କଳାଘୁମର ଆକାଶଟା ଯେମିତି ଉଦାସ ଉଦାସ

ଲାଗୁଛି । ମୋ ଛାତିତଳେ ଏକ ଅଜଣା ଭୟର ଆତଙ୍କ ଖେଳିଗଲା । ଏ ତାରାମାନେ ସବୁ ଆଜି କୁଆଡେଗଲେ ।

ଘର ଭିତରେ ଭାଇ ଚିଢ଼ିର ଭଲୁମ ମ ବଢାଇଲା ନ୍ୟୁଜ ଶୁଣିବା ପାଇଁ । ଅଗଣାକୁ ଖବର ଦାତାଙ୍କର ସ୍ଵର ଭାସିଆସୁଥାଏ । ଆସନ୍ତା ୨୮ ତାରିଖରେ ବାତ୍ୟା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ୨୭ ତାରିଖରୁ ବର୍ଷା ସହ ପବନ ବହିବ ।

ତେବେ କଣ ଏଇ ତାରାମାନେ ଏତେ ଭୟାଳୁ ସ୍ଵଭାବର । ବାତ୍ୟା ହେବାକୁ ଆହୁରି ୨ ଦିନ ବାକି ଅଛି । ଆଜିଠାରୁ ତାରାମାନେ ଆତ୍ମଗୋପନ କରିଛନ୍ତି । ନା...ନା ଏହା କେମିତି ସମ୍ଭବ ! ଯେଉଁ ତାରା ମୋ ମନର ଭୟକୁ ଦୂରେଇ ଦେଇ ପାରେ ସେଇ ତାରାଟି କେମିତି ଭୟଭୀତ ହୋଇ ପଳାୟନ କରି ପାରିବ ?

ଏତେ ବଡ଼ ବିଶାଳ ଆକାଶରେ ମୁଁ ସେଇ ତାରାଟିକୁ ଖୋଜିବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲି । ମୋର ବିଶ୍ଵାସ ଥିଲା ସେ ତାରା ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବ । ତାକୁ ଦେଖିଲେ ମୋତେ ଖୁସି ଲାଗେବୋଲି ସେ ତାରା ବି ଜାଣୁଛି । ତେଣୁ ମୁଁ ସେଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରାର ଅପେକ୍ଷାରେ ଅଗଣାରେ ବସିରହିଲି । କିଛିସମୟ ପରେ ଦେଖିଲି କଳାବାଦଳ ଫାଙ୍କରୁ ଫିକାଚାନ୍ଦ ଦିଶୁଛି ସେଇ ଚାନ୍ଦ ଠାରୁ ଅଳପ ଦୂରରେ ତାରାଟି ମତେ ଚାହିଁଛି ।

ସାହାନିଆଜପୁର,କଟକ

ପ୍ରିୟ ପାଠକ ଓ ପାଠିକା,

- ❖ ପ୍ରେରଣା ଇ-ପତ୍ରିକାର ଏହା ଦ୍ଵିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ । ଏହି ନଭେମ୍ବର ସଂସ୍କରଣଟି ଆପଣଙ୍କୁ କିପରି ଲାଗିଲା ଆମକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଜଣାନ୍ତୁ ।
- ❖ ପ୍ରିୟ ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ତଥା ପତ୍ରିକାକୁ ଅଧିକ ସରସ ସୁନ୍ଦର କରିବାରେ ଆପଣଙ୍କ ସୁଚିନ୍ତିତ ମତାମତ ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।
- ❖ ପ୍ରକାଶନରେ ରେ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ଆମକୁ ଜଣାଇଲେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂସ୍କରଣରେ ତା'ର ମାର୍ଜନା ପ୍ରତି ଯତ୍ନବାନ ହେବୁ ।

ଆପଣଙ୍କ ମତାମତ ପ୍ରେରଣା ୱେବସାଇଟରେ

(www.preranaodia.com/feedback)ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

www.preranaodia.com